Ն՝ 1183 — 1881 ՅՈՒԼԻՍ 25 ՇԱԲԱԹ — ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

ԹԷՐՋԻՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԷՎԱՏՍԸ ԲՈԼԻԹԻԿԻՆԷ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՄԻԷԻՆԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՀԱՄԱՐ ԵՒՎՄԻ ԶԱՋԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸՆԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍՊԱՄՊՈԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 150 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 80 »
Իւչ այլըգ . . . . 40 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բոսթա իլէ իրսալ օլունացագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »

20 Բարա

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸՆԹԼԱՐԸ

Պէհէր տաթրը, փոխ

1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Թիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիկէյէ այիտ.
2 յէ 3ի ճինս սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնայէր մէճմանէն գապուլ օլունացագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայացագ։

20 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպասասը, Սթամպօլուս Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօղէսինտէ նումէրօ 8 տէ Ֆտիր։ —Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեանֆիէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունացաղը կիպի, քեանֆիէյի մէքեաթիպին տախի անրն ճամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 25 ՅՈՒԼԻՍ

ԻԼԱՆ

Բէնչէնպիհ կիւնքի սաթրչտան աթիտէքի հիսապ մուհիպինէ Միացեալ վէ Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութիւնլարընա 13 ղրուշ 20 բարա կէօնտէրմիշիզ։

Ապօնէտէն մատտա էլտէն սաթըշ՝ Ատէտ 540

Պէհէրի 1 բարատան

75 % օլարագ Միացեալ Ընկերութիւնա } Ղրշ. 10. 5

25 % օլարագ Ազգ. Հայուհեաց Ընկերութիւնա } 3. 15

Ղրշ.—13. 20

ԿԻԻՆԼԻԻԳ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պու կիւնքի Ֆոր դէ- Պոֆէրընը իհթիյաթէն վերտիկ պիր հավատիսէ կէօրէ. Բարիզ վէ Լոնտրատա պուրունան թահվիլաթը Օսմանիյէ համիլլերինին գօմիթէյէրի՝ Բուսումու Սիթթէ եէրինէ իդմիր վէ Պէյրութ կէօմրիւլերինի տերէօհատ իթմէյերի վէ պու խուսուսու իլերտէ վագը օլաճագ թէսվիրէի մալիյէյէ էսաս իթթիխազ էյլէմէլերի հագգընտա Մ. Վալֆրէյ իլէ Մ. Պուրգ թալիմաթ իթա իթմիշլեր տիր։

—

Վ-էրըն՝ մալիմաթընա կէօրէ, Ավսթրիա տէվլէթի՝ սաիր տէվլէթլեր միսիլու Աւսթրիալը տանինլեր իչիւն Մ. Պուրգ իլէ Մ. Վալֆրէյի վէքիլ իթմէք նէյէթինտէ օլտուղունտան, Տէրսաատէթտէ քիչատ օլունացագ մէճիսը միւքեալէմէյէ մէմուր կէօնտէրմէքտէն սարֆը նազար իյլէմիշ իմիշ։

—

Մալիւմաթը մէվսուգէսի պուլունան պագը գէվաթըն պէեանը. նա կէօրէ, հիւքիւմէթը Սենիյէ՝ տուրունաթ մէսէլէսինի իհրա իտէպիլէճէք պիր թարգտա թէսվիյէ իթմէք իչիւն, պօրձու օլտուղու ֆարզլերի խայլիտէն խայլի թենգիհ վէ թէնզիլ իթմէք նիյէթինտէ պուլունարագ, իշպու գարարընը պիր իշանը ըսմի իլէ նէշր իտէճէքմիշ։

—

Օսմանլը գօմիսերլերի Արթայա էյնա համալեսիյլէ կէլէճէք օլան հայվանաթըն Արթա քէօբրիսինտէն առէՆը միւրուրինէ վէ էշեահի մէգքիւրէնին օրատան համալլար իլէ Արթայա նագլինէ գարար, վէրմիշ օլտուգլարընտան։ Տէրսաատէթ Եունան սէֆիրի՝ խարիճիյէ նազրը Ադիմ բաշա հագրէթլերինէ պու խուսուստա շէքեայէթ իյլէմիշ, վէ պու պապտէ թէտգիգաթը լազըմ իճրա իտիլէճէկի վատընը ալմըշ տըր։

—

Վ-էրի կազէթասը Տէրսաատէթտէն Թարապլուսը Ղարպա պիր Ճէյիս կէօնտէրիլտիկինէ վէ օ Շեխին Թունուզտա էհլը գբեամ ըճխի Սիդ-ու-Ամմա նէզտինէ տախի կիտէճէկինէ տայիր էյրօբա կազէթալարընտա կէօրիւլէն պիր հավատիսի թէզգիպ իտէյօր։

—

Սմաիլցան պէյանընա կէօրէ, Տէրվիշ բաշա հագրէթլերի Արնավուտլըղըն պիր գրսմընը հէր նէ գատար թահթը իթաաթա ալմըշ իսէ ատ, տաղլարտա մէսքիւն օրան Արնավուտլար՝ հէնուղ թէմամը իլէ տաիրէի իթաաթա կիրմէմիշ, վէ օվատա մէսքիւն Արնավուտլար կիպի պունլարա թէսլիմը սիյաչ իթատրմէկէ տէ հէնուղ թէմամը իլէ մուվաֆֆագիյէթ հասըլ օլամմըշ օլտուղունտան, վէ անճագ օրատա պէյիւք պիր օրտունուն միթէմատիէն պուլունընրըմասը մասրաֆը օլաճաղը ճիհէթլէ, հիւքիւմէթը Սենիյէ պու պապտէ սուրէթը ոէրիատա հարէքէթէ գարար վէրմիշ վէ ըիվայէթէ կէօրէ, Եունանա թէրքտար վագթ պուլունամաեօր իտի։

«Վիւքէլաի ֆիխամ հազարաթը պագէն իչ կիւն վէ իչ կիճէ միւթամատիէն ագաը մէճլիս իտէրլէր իտի։

«Վիւքէլաի ֆիխամտէն վէ եզքիհատէն պուլունան Ադէտին բաշա պիր տէֆա պէնիմէ միւքեալէմէսինտէ «սիզ իրլանտատա խայլի միւշքիլաթա թէատիւֆ ի. տիյօրսունուզ. հալ պու քի եալընըզ Անատօլուտա պիզիմ 15 իրլանտամըզ վար տըր» տէմիշ տիր։

«Վիւքէլաի ֆիխամ չօգ տէֆա Պապը Ալիտէ պուլունամալը մէմուրիյնը քիրամ մագամարընտա պուլունուրլար. վէ միւքէլաի ֆիխամքն մէճլիսը խաստա պուլունտուգլարընը խապէր վերիրը. էր իտի։ Պինապէրին բէք չօգ մեսալիհ թէէիրը օլունմուշ իտի։

«Պէն օ սրրատա սէֆարէթատէ պագը զէվվարը գապուլ իտէր իտիմ։ Զէվվարը մամիլէյհիմ՝ մէսալիհը զաթիյէլերինի իհատէ իտիւպ, Ինկիլիթէրրա սէֆիրինին պիր սէօճիւ իլէ իյլերի կէօրիւլեճէկինի թասավվուր իտէրէր իտի։

«Ճիւմլէսի սէֆիրին մուսվէնէթի սայէսինտէ իյլերինին թէսվիյէսինի թալեպ իտէրլեր իտի։ Հալ պուքի պէն պէօյլէ մէսալիհը ճիւզիյէ իւզերինէ միւքէլաի ֆիխամ իլէ միւքալիմէէ բէք չօգ քերրէ վագթ պուլամագ իտիմ։ Մահէղա հէմզէհրիլերիմին մէսաիլը թիճճարիյէտ մէնաֆիլերինի միւքին մերթէպէ վիգայէ իյլէտիմ։

«Պէնճէ՝ տէվլէթը Օսմանլէյի իշղալ իտէն բօլիթիգա մէսաիլինին ֆայլը՝ Ինկիլիթէրրանընը մէնաֆիի թիճճարիյէսինէ տախի մուվաֆֆագ իտի. զիրա Սալթանաթը Սենիյէ իլէ միւքեալաի ֆիխամ հազարաթընը՝ հիւքիւմէթ մէսալիհը ատիյէսինէ վէ թիճարէթ վէ սանայինին թէրմիճիյլէ մէնաֆիի ումումիյէտ եհալիյէ հասրը իշթիղալ իթմէյերի իչիւն բօլիթիգա ղավալիլինտէն մասուն օլմալարը լազըմ կէլիր։

«Եունան մէսէլէսինին ֆայլը՝ պու ճիկէթիլ մէմալիքը Օսմանլէյէ էհալիսինէ տախի միւֆիտ ատտ օլունմուշ տըր։ Պու մէսէլէնին ֆայլընտա էվրօբա տիւէլը ֆէխամէսինին մուվաֆագաթը էֆքէարլարընը խայը տալը օլմուշ տըր։

«Լօրտ Կրանվիլ իթթիֆագը տիւէլի մուհաֆազայա մուվաֆֆագ օլմասընտան նաչի պէնճէ չայանը թէչէքքիւր տիր։

«Պէն կէրէք միւշարիւէհ վէ կէրէք գապինէթօ բէիսի Մ. Ֆլամարսթօն թարաֆընտան մաղտարօլտուղում մուավէնէթը թէվէճճիհէքարանէի միւտտէթը հաեաթմտա ունուտտայացաղըմտան, քէնտիլերինէ թէչէքքիւր իթտիկիմ կիպի, իգպալը սիյասիմին մէվգրի վէլատէթի օլան Լոնտրա չէհրինտէ հիւսնի գապուլի. նիզատէն տօլայը թէչէքքիւրաթըմը պէեան իտէրիմ։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Շէյխ Իսպէյտուլլահ վէ մայէթին թախսիս օլունան գսնագ մուզիգի Հիւմայուն միրիլիվասը միւթէկֆա Իպրահիմ բաշանըն Պէչիքթաշտա Սերէնճէպէյ եօգուշունտա վագը գօնաղը իմիշ։

Ճէրէտէ Հէլոդիին պէեանընա կէօրէ, Շէյխը մամիլէյհէ Իրան հիւքիւմէթի թարաֆընտան թախսիս օլունան Մէրակատա տօգուղ բարէ քէօյ եագըլըպ կէրի ալընմըշ տըր։

—Տէրսաատէթ Ինկիլիթէրրա գօնսօլօսը Մ. Ֆօսթէր մատամասը իլէ պէրապէր էվվէլքի կիւն Ինկիլիթէրրատան Տէրսաատէթ ավատէթ իյլէմիշ տիր։

—Շարգի Ռումէլի վալիսի Ալէգօ բաշա հագրէթլերինին զէվճէսի բրէնսէս Վօկորիտէ պիր գաչ մահտան պէրու Արնավուտ քէօյինտէ վագը եագըլըզընտա իգամէթ իթմէքտէ իքէն, տիւն սապահ ֆիլիպէեէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

—Գարատէնիզ պօղազընտաքի ճան Դուրթարան հէեէթիյլէ սէյեար ֆէնէր խրամէթինտէ իճրա օլունացագ ըսլահաթըն միւզաքէրէսինէ մէմուր օլան գօմիսիօնըն Օսմանլը վէ Լիւրօքալը ազասը միեանընտա իսիթիլաֆը էֆքեար հասըլ օլարագ, պիր գաչ հաֆթալարտան պէրու թաթիլի միւզաքէրաթ իստիմիշ օլմազլա, պու տէֆա Ինկիլիթէրրա սէֆարէթինին թէքլիֆի իւզերինէ պիզիճիմէ սիւֆէրա՝ Պապը Ալիյէ պիր նօթա իրսալը իլէ, Օսմանլը ազասընա թաղիմաթը ճէտիտ վերմէսինի վէ պու սուրէթլէ գօմիսիօնըն միւզաքէրաթընը միմքին գըլմասընը թավսիյէ իթմիշլեր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու կիւն Բօմատան Պէյօղլունտա կաթողիկոսարանա վիւրուտ իտէն պիր թէլեկրաֆա կէօրէ, հաշմէթլու բաբա հազրէթլերի՝ Գէրերլ. Բաթրիգ վէ կաթողիկոս բրիմպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլերի թարաֆընտան վէքիլ թային օլունան Ֆէրահեան Դերապայծառ վասէթասըլա սուրէթը մութանթանէ վէ ալէնիյէտ Պուլանը Բաթրիգ վէ կաթողիկոսը միւշարիէյէ հազրէթլերինէ իրսալ վէ իթա իտէճէք տիր։

—

Մաէլմէհունիյէ իչիթիհիմիզէ կէօրէ, Բումանիատա Ֆոգշան չէհրի Հովիւի Արժ. Իսթիճեան Գէորգ վարդապետ Պուկարէստանա Առաջնորդ թային օլունմըշ տըր։

—

Կրօնական խորհրդական Դեր. Սիմոն Սրբազան պագը մէվատէն տօլալը իդմիտ կէնմիշ տիր։

—

Հէրէքետ պիր Միւսիմանա ֆիրուխթ օլունան քիլիսէ մէսէլէսինին թէֆթիշինէ կէմմիշ օլան Արժ. Ցաճատ վարդապետ իլէ Բըլատեան Սեպուհ էֆէնտի Սթամպօլա ավտէթ իտիւպ, բաբօրթօլարընը Ազգ. վարչութիւնա թագտիմ իթմիշլեր տիր։

—

Միլեթիմիզ Էրմէնի Գաթոլիքլերինին նիզամնամէ վէ իտարէ մէճլիսլերինին ինթիխապը իչիւն մուամէլաթը լազըմէնին իճրասընա մէմուր թային օլունան 18 ազատան իպարէթ գօմիսիօն պուկիւն Գալաթատա Մ. Փրկիչ քիլիսէսի օթասընտա իճթիմա իտէրէք իճրան վազիֆէյէ միւպաշէրէմ իթմիշ տիր։

—

Բէնչէնպիհ կիւնիւ Պէյօղլունտա կաթողիկոսարանտա ինիգատ իտէն մէճլիսի ումումէտ ինթիխապ օլունան օն սէքիզ ազատան իպարէթ գօմիսիօն ազասը վէ թէչքիլ օլունացագ չիրքէթը մալիմէնին թանզիմի նիզամնամէսինէ մէմուր իտիլէն գօմիսիօն ազասը միանընտա Մինասեան Տօգթէօր Յակոբ պէյին խսմի զիքր օլունուպ, ֆագաթ Լիւ իչիւն թէչքիլ օլունան գօմիսիօն ազասը միեանընտա իսմի սէկիզէն զիքր իտիլմէմիշ օլմազլա, թասդիգինէ իպթիտար օլունուր։

—

Եօզկատտան յուլիս 14 թարիխլիլ թարաֆրմըզա եազըլան պիր մէքթուպա նազարէն, Սահմանագրութիւն ահքեամընը մէվգրի իճրայա գօյմագ մէմուրիյէթ իլէ չէհրը մէվգրիւրէ ազիմէթ իթմիշ օլան Գեր. Ղևոնդ եպիսկոպոս Շիշմանեան՝ չէհրը մէվգրիւրէ մուվասէլէթինին պէչինճի կիւնիւ մահալի միլեթասարրըֆը Համտի բաշա հազրէթլերի խասսէթէն միմիլյէ Սրբազանա իքրամէն միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ քէշիտ իթմիշ, վէ կէրէք միւլեթասարրըֆը մուամիլյէ վէ կէրէք մէմուրիյնը սահրէի հիւքիւմէթ թարաֆընտան հագգընաֆէվգէլատէ բիայէթ վէ հիւրմէթ ըղհար օլունմուշ տըր։

Մուամիլյէ Ղևոնդ Սրբազան չէնտ կիւն սօնրա, քէնտի թարաֆընտան տախի մուգապէլէթէն միւթէսարրըֆ վէ հաքիմ վէ մէմուրիյնը միւթէհայիզանա պիր զիյաֆէթ քէշիտ իլէմիշ տիր։

Պատէհու մուամիլյէյհ Սրբազան սսրը մէմուրիյէթի օլան Սահմանագրութիւն իճրասընա թէշէպպիւս իտուպ, քէնտի բիրասէթինէ պիր մէճլիսը ումումի ագտ իտէրէք, էֆքատը միլլէթ պէյնինտէ էօթէտէն պէրու պագը օլան իխթիլաֆաթ վէ ինֆիալաթըն տէֆ ու բէֆինէ մուվաֆֆագ օլմուշ, վէ Սահմանագրութիւն ուսուլինին գապուլի իչիւն ումումի թարաֆընտան իմզայար ախզ իլէտիրգէն վէ պու պապտէ պիր Ընտրողական Ժողով ինթիխապ իթտիրթիքտէն սօնրա, ընտրելեաց ցանկըը թէրթիպ իթտիրիպ գուրա թօպլանմագ իւզրէ քիլիսէ գաբուլարընա գուրթուլար թասլիգ իթտիրմիշ տիր։

Յուլիսին 12ինճի բազար կիւնի քիլիսէ տէրունինտէ գուրա գուրթուլարը աչըլարագ իւչ կիւնէն պէրու թասատտը գուրա իլէ իշթիղալ օլունմագտա իմիշ։ Մուհարիրը մէքթուպըն մալիւմաթը պուրատա գատար օլուպ, նէթիճէի մասլահաթը թարաֆըմըզա պիլտիրէճէյինին վատ իմմիշ տիր։

Քէզալիք մէքթուպը մէգքիւրընը պէյանընա կէօրէ, եօզկատ հէմալիսինտէ պուլունան 48 էրմէնի գարիյէսինին էն պէօյիւյիւ սաեբլան Թէրզիի գարիյէսինտէ կիճէլի կիւնտիզլիւ պիր մէքթէպ թէէսսիսի իքի սէնէտէն պէրու Ամերիքէան Նամ Ընկերութիւնճա միթէսավէր օլուպ, մէգքիւր գարիյէտէ 290 լիրայա ճէտիտ պիր տարիբ տաթընն ալընմըշ, վէ պու մէքթէպ իչիւն օրտագ պիր խայլը իանէ տախի թօպլանմըշ տըր։ Մէքթէպը մէգքիւրընը թէէսսիսի իչիւն թաեին օլունան գօմիսիօն ազասընը իլէ Գեր. Ղևոնդ Սրբազան միւզաքէրաթա կիրիշմիշ օլուպ, բիվայէթ կէօրէ, մէքթէպը մէգքիւր Հայոց Միացեալ ընկերութիւնընն թահթը նէզարէթինէ վազ օլունացագ իմիշ։

Պունտան մատտա մամիլյէյհ Սրբազան հազրէթլերի Եօզկատտա Միացեալ ընկերութիւնա պիր շիպէ թէէսսիս իթմէք իչիւն ֆէվգէլատէ ճահա ու զայրէթ իթմէքտէ վէ պուտա պիր թէչվիգ օլմագ իւզրէ մէգքիւր ընկերութիւնա երիմի հիսսէ եազըլմըշ օլտուղունտան, պազըլար միամիլէյհին չու հիւսնի իպրէթինտէն թէչվիգ օլունացագ մէգքիւր ընկերութիւնա հիսսէտար եազըլմագտա վէ եօզկատտա գարիպէն պիր շիպէսինին թէէսսիսի դավէն մէմուլ պուլունմագտա իմիշ։

—

Վիէննանընն Օրէօն Զայլոուդ կազէթասընտա պէր վէճճը աթի օգունմուշ տըր։

«Էրմէնի բուհանիէրինտէն Մօնսէնեէօր Խորէն Ստէփանեան Վիէննայա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։ Բուհանիի մուամայիէյհ՝ Էվրօքայա սիյահաթ իտէրէք, պէօյիւք վէ մունթազամմէքթէպէրտէ ուսուլը թէտրիսի թահգիգ իթտիրքտէն սօնրա, Լիմիճէին ճէմարանընտա օ ուսուլի մէվգրի իճրայա գօյմադա մէմուր օլմազլա, էրմէնի մէզհէպինին բէիսի ալիի բուհանիսի թարաֆընտան հայիզ օլտուղու իչպու մէմուրիյէթէ իքմալ իլէ Էջմիածին կաթողիկոսը նէղտինէ ավտէթ իթմէքտէ տիր։ Մօնսէնեօր Ստէփանեան՝ պիր սէնէտէն պէրու Զուիցցերիա, Պելճիգա, Ֆրանսա, ճէնուպի Ալեմանիա վէ Ավսթրիա մէքթէպլէրինի զիյարէթ իթմիշ տիր։ Մուամիլէյհին մէմուրիյէթինի անգարիպ օդուսանլարըմըզա նագլ ու պէեան իտէպիլէճէկնմիզի իւմիտ իտէրիզ։»

—

. . . Տէր,

Ցառաջիկայ կիւրակէ 26 յուլիս գիւղիս Սուրբ Աստուածածնայ եկեղեցւոյն մէջ Սերաստիոյ Առաջնորդ Գերապատիւ Պէյտրոս Եպիսկոպոս Մ. Պատարագ մատուցանելով՝ Տիրացու Մկրտիչ Շահինեանը քահանայ պիտի ձեռնադրէ Կիպրոսի եկեղեցւոյն համար։

Ուստի ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան ներկայս հըրատարակեցինք. խնդրելով,

Վ. Ատենադպրի Ատենապետ
Կ. Սարգիսեան Գաբրիէլ Քիւրտիկ
Մագրի-գիւղ Խանլբեան

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԻԼԱՆ

Յուլիս 18/30 տա քէշիտ օլունան գուրատա նօմէրօլարընա իսապէթ իթմիշ օլան հիսսէտարանընն ալաթքանկա օգոստոս 10տան պէտ իլէ սաաթ 10տան կիւնտիզ 12է գատար, էսհամարընը տա պիրլիքտէ ալարագ, Շիրքէթին վէզնէսինէ կէլմէյէրի իխթար օլունուր։ Մուամիլէյհիմ հիսսէտարանա հիսսէ պաշընա 5 Օսմանլը լիրասը թէէպպէյ օլունացագ վէ պունտան մատտա խուսուսի էսհամ մագամընտա մուվագգաթ պիրէր տէ իլմ ու խապէր վերիլէճէք տիր։

Խապէթ իտէն նօմէրօլար ատիտէքիէր տիր։

Պիր հիսսէյի էսամ. Ն՝- 278,280, 281,282, 285, 284, 285, 286, 287, 288, 289,290, 291, 293, 294, 295, 296, 297, 298,299.

Պէշ հիսսէյի էսհամ՝ Ն՝- 2751–55, 2761–65 , 2766–70, 2771–75 , 5071–75 , 5076–80 , 5081–85 , 5086–90 , 22661–65 , 22666–70 , 22671–75 , 22676–80 ,

Օն հիսսէյի էսհամ. Ն՝- 7001–10 , 7011–20 , 10681–90 , 10691–700 , 26141–50 , 26161–70 ,

Եէրմի հիսսէյի էսհամ. Ն՝- 14801–820, 19481–500 , 28561–580, 29181–200 , 35661–80 , 38121–40 ,

Շիրքէթին գալէմ օտասընտա քէշիտ օլունան գուրանընը պիր մաղզաթասը պուլընացաղընտան, օրատա հիսսէտարան մէգքիւր մաղզաթայը մուայէնէ իտէպիլէճէք տիր։

Միւտիրի ումումի թարքիրնտան
Հ. Ժ. ԼԱՂՈՍ

Տէրսաատէթ 1 Օգոստ. 81 2—2

Գալաթատա գօմիսիօն խանընտա վագը Մ. Ժ. Ծանէթօյա քէշիտ օլունան պիր թէլեկրաֆա կէօրէ, օգոստոս 1 վէ 2տէ Պագասանիա բիլանգօ պիլէթլերինին գուրասը՝ չէքիլիրէք 64.193. 64.757 64.765. 33.386. 81.324. 81.388. 11.426. 11.427. նիւմերօլար պէօյիւք իքրամիյէլերի գազանմըշլար տըր։

Թէլեկրաֆիա վարիտ օլան պուպէյիւք նիւմերօլարտան մատտա, տիկէր քիչիւք նօմէրօլարընն ճէտվելի տախի բօսթա իլէ կէլէճէք օլտուղունտան, մէգքիւր պիլէթլեր համիլլերինին 27/8 օգոստոս գատար Մ. Ծանէթթօնուն մաղազասընա կիտիպ պիթթէմամ բարալարընը ալմալարը իլան օլունուր։

Սենինը սապգատա օլտուղու կիպի պու սէնէի միւպարէք իչիւն տախի մէքեաթիպը Բիւյտիէի Շահանէյէ աթֆալը Միւսլիմ վէ զայրը Միւսլիմէտէն չակիրտանընն՝ Իսլաման օլանլարընն 12 եաշընտան զիեատէ օլմամալարընյա պէրապէր, Գուրանը Քէրիմի կիւզէլճէ թէյավէթէ վէ թիւրքճէ կազէթալարը տա գրասթէ մագթաէրը պուլունմալարը, վէ պիր մըգատար թիւրքճէ եազը եազապիմէլերի. վէ աթֆալը զայրը Միւսլիմէնին տախի թէպասի տէվլէթը Անգլիէտէն օլտուգլարը հալտէ, քէզալիք օն իքի եաշլարընտան եօգաբը օլմամալարը, վէ թիւրքճէ կազէթալարը կիւզէլճէ գրասթէլէ պէրապէր պաղը մէրթէպէ թիւրքճէ եազը պիլմէյէրի հիմմէյի չէրիթը էսասիյէտէն պուլունմուշ օլտուղունտան, աթֆալը Միւսլիմէ վէ զայրը Միւսլիմէտէն մէքեաթիպը մէգքիւրէյէ կիրմէք արզուսընա պուլունանլարընն իմիհան վէ մուայէնէլերի իհրա օլունացագ իւզրէ Իյտը սահրը Ֆրթրա (Բամազան պայրամընա) գատար Սօղուզ Զէյմէ մէքթէպի Բիւյտիյէսինտէ պէհէր եումա էրթէսի, վէ բազար էրթէսի վէ չարշէնպիհ կիւնլերի սաաթ պէշտէն օնա գատար իճթիմա իտէճէք գօմիսիօնը մախսուսունա միւրաճաաթ խլէմէլերի լազըմ կէլէճէկի պիլինմէք իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընը։

Գ. Ա.

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ԻՃՄԱԼԸ ԱՀՎԱԼ

Պու հաֆթա զարգընտա, թուլնուզ վէ թարապլուս հագգընտա Ինկիլթերրա բարլամէնթօսունտա վուգու պուլան մուպահասա, վէ Ֆրանսա թարաֆընտան մէզքիւր մատտէլէր իւզերինէ Ինկիլթերրայա վերիլէն իրզահաթ, ահվալը բոլիթիգանընն էն միւհիմ եերինի թուիմուշ տրրլար։

Պիզ պունտան էվվէլքի պիր պէնտիմիզտէ, թարապլուս հագգընտա Ֆրանսա թարաֆընտան շիմտիքի հալտէ թէլաշ իտէճէք պիր սէպէպի մութլագըմըզ պուլունմատըգընը մըգտարը քիֆայէտ իլգահ իտէպիլիք տէյի զանն իտերիզ։

Իղերիւսի իշիւն տախի իշին վախիմ պիր հալ քէսպ իտպիլէճէկինի մէն իտէճէք թէրթիպաթը գուսուր պրրագրըմայաճաղը հագգընտա։ տէվլէթը Ալիյէ իւզերինէ էմնիյէթիմիզ պերքէմալ տրը։

Պիզիմ Ֆրանսա իլէ պօզուշմագլըգտա հիչ պիր մէնֆաաթըմըզ օլմատըգտան պաշգա, պիր սէպէպը զարուրի օլմատըգճա հէր հալտէ մէզքիւր տէվլէթի իլէ հիւսնիւ միւնասէպաթտա պուլունմամըզ միւճէրրետ էլզէմ տիր։

Ֆրանսա տէվլէթի քէնտի թարաֆընտան տախի պիզիմիլէ հիւսնի միւնասէպաթտա տէվամ իթմէքլիյէ արզուքէչ պուլունտուզունու պիտտէֆաթ պէեան իտիւ, Ինկիլթերրա տէվլէթինէ տէ միւմքին օլան հէր նէվի թէէմինաթը վերմիշ տիր։

Անճագ Ֆրանսա տէվլէթի թարապլուս թարաֆընտանթունուզվէ ճէզայիրաէ Ֆրանսայա գարշը օլան իսէանը թէչվիգ իտէպիլէճէք հէր նէվի հարաքեաթա միւսաատ իտէմեեէճէկինի տէ գաթիէն իգրար իթմիշ օլտուզունտան։ Ֆրանսա իլէ պիր միւնազայա սէպէպիյէթ վերէճէք հալբրտէն միւմքին մերթէպէ սագընմամըզ, իհթիյաճը մութլագ սըրասընա կէչմիշ տիր։

Պիզիմ իչիւն հէր հալտէ սուլհլազըմ տրը, վէ վիւբէլաի տէվէթին պու լիւզումա նէ գատար էհէմմիյէթ վերմիշ օլտուզու, Գարատաղ վէ Եունան մէսէլէլերինտէ իթթիհատ իլէտիկի հարաքեաթը սուլհճայանէսի իլէ իսպաթ իլէտիքտէն պաշգա։ Թարապլուսը մահէլլի հիւքիւմաթնա, Թունուզ վէ ճէզայիր հագգընտա սօն տէրեճէտէ իհթիաթա հարէքէթ էյլէմէլերի իչիւն վերտիկի էմրը գաթի, վէ մէզքիւր էմրին էմնիյէթլի սուրէթտէ իճրասը իչիւն մահալը մէզքուրէ էբէյլեճէ գուվվէթլի պիր օրտու վէ տօնանմա իրսալ էյլէմէսի, մէզքիւր սուլհ արզուսունը պիր գաթ տահա թաստիգ էյլէմիշ տիր։

Իմտի իթթիխարէն պէեան իտէպիլիրիզ քի, հիչ տէյիլ իսէ պիր խալը միւտաէթ իչիւն թարապլուս թարաֆընտան պիր զայէ չըգճաղը գօրգուսու մահվ օլմուշ տրը։

* * *

Պունուն արգասընտան կէլիր մալիյէ մէսէլէսի, եանի տուեունաթը խարիճիյէմիզին թէսվիյէսի մատտէսի, քի ասըլ պէօյիք մալիյէ մէսէլէսիդ իլէ բէք եագընտան ալագասը պուլունտուղունտան, օ նիսպէթլէ էհէմմիյէթի կէրէյի կիպի արթմըշ տրը։

Աչիքեար պիր շէյ տիր քի, պու խուսուստա հիւքիւմէթը Ոէնիյէնին պայըճա արզուսու, քէնտի ալճագ սահիպլէրի իլէ տօղրուտան տօղրույա ուզլաշճագ պիր Քարիգ պուլարագ, իւերիւտ վուգուր միւճէրրետ կէօրիւնէն էճնէպի միւտախլէսինին էօնիւնիւ չիմտիտէն ալմազըգտան իպարէթ տիր։

Պու խուսուստա, պու հաֆթա էրէյլեճէ պէօյիք պիր թէգատիւմ մէվգու պուլմուշ տրը։

Ինկիլթերրատա վէ Ֆրանսատա պուլունան էսհամը Օսմանլիյէ սահիպլէրինին, քէնտի պէնլերինտէ քեամիլէն պիր իթթիֆագ բէյտա իտեպիլմէլէրի, էհէմմիյէթճէ քէնտիլերտէն սօղրա կէլէն սայիր մէմալիք ասհապը մաթլուպընը՞տախի թապիեաթը իլէ մէզքիւր իթթիֆագա բապթ իտէճէք տիր։

Էսհամը Օսմանլիյէնին ֆաիզ վէ ըսխալ մալի թէէտիյսինէ, տէվլէթը Օսմանլիյէնին մալիյսի նէ մըգտարա գատար թէհամիլ իտեպիլիր օլտուղունու թէֆթիշ վէ թային իթմէք մէմուրլյէթի իլէ Ինկիլթերրա վէ Ֆրանսա ասհապը մաթլուպու թարաֆընտան կէլմէքտէ օլան մուրախխասլար, պիր գաչ կիւնէ գատար Ոթանպօլա վասը օլաճաղլար, վէ տէվլէթը Ալիյէ թարաֆընտան տախի մէրգուման մուրախխասլար իլէ պիր թարիգի թէսվիյէ պուլմագ իչիւն էհլի իգթիսար զէվաթտէն թէչիրիլ պուլրուլան գօմիսիօն, իչին պիր միւնասիպ ուճու օրթասը պուլունաճաղը իւմիտինէ թագվիյէթ վերիյօր։

Մէզքիւր գօմիսիօնուն թէչքիլի հավատիսի իլէ պէրապէր, գօնսօլիտէմիզին թէրագգրի ֆիյաթ իյլէմէսի, պունա պիր իսպաթը քեաֆի սաեըլը։

* * *

Աֆղանիսթան՝ իչի, ուզուն միւտատթ էհէմմիյէթի հայիզ օլմաեան պիր հալտէ տէվամ իթտիրտէն սօնրա, երինէ ըէնկինի չէվիրմեէ պաշլատը։

Ինկիլիզերին նապպ իյլէտիքլերի, վէ քէնտի սիրահլարը հիմայէսի թահթընտա իտարէի հիւքիւմէթ քիւրսիսինէ օթուրթաղլարը էմիր Ապտիւլ Բահման խան Ինկիլիզ թօրլարընն Աֆղանիսթանտան տիշարը չըգարըմասընտան սօնրա տախի բահաթճա քէնտի թախթը իւզերինտէ օթուրապիլիր իտի տէյի զանն օլունտու։

Ապտիւլ Բահման խանըն երինէ, քէնտիսի Աֆղանիսթան էմիրի օլմագ արզուսունտա պուլունան էյուպ խան, Ինկիլիզերին Աֆղանիսթանտա պուլունտուղլարը միւտտէթճէ, քէնտի մէրմինա վասլ Ջամազ իտի։ Ֆագաթ ըէգապէթ մէյտանընը պիւսպիւթիւն թերք տէ իթմէյի, պիր իքի նէթիճէսիդ թէճրիւպէլէյտէն սօնրա Հէրաթա, եանի իրան հուտուտունա չէքիլտի, քի Ինկիլիզ Հինտիսթանը հուտուտունուն թամ գարշը ուճու տրը։

Ինկիլիզեր, արթըգ էյուպ խան իլէ ուզրաշմաեա, վէ Աֆղանիսթանը թա օ պիր ուճունա գատար կիթմէեէ հաճէթ կէօրմէյիպ քէնտիտէն զայիֆ պուլունան բագիպնի իթաաթա կէթիրմէք մէմուրիյէթինի, Էմիր Ապտիւլ Բահման խանա հէվալէ իթտիլեր։

Ֆագաթ չու սօն կիւնլերտէ վուգու պուլան հալլեր, Ապտիւլ-Բահման խանընը զանն օլունտուղու գատար գուվվէթլի, վէ էյուպ խանընն տախի քէշֆ իտիլտիյի գատար զայիֆ պուլունմատըգընը աչիքեար կէօսթէրիյօր։

Ապտիւլ-Բահման խանընն սերասքերի գօմանտասը թահթընտա պուլունան Գանտահար շէհրի տէ էյուպ խանընի օրտուսու թարաֆընտան զապթ իտիլտի, վէ ասըլ բայիթախթ օլան Քեաբիլ շէհրի տախի, պիր հիճում գօրգուսու թահթընտա պուլունմագտա տրը։

Իշլերին պու հալինտէ, Ինկիլիզերին նէ թարիգ թութաճաղլարը հէնուզ գաթիէն անլաշըլամմըշ տրը։ Ֆագաթ պիզիմ էֆքեարըմըզճա, մէզգրի իգթիտարտա պուլունան կղասթօն վիքէլասընը, թա էվվէլտէն պէրու Աֆղանիսթան սէֆերինէ գարշը պուլունմուշ օլտուղու աչիքեար օլտուղունտան, պիր խանընը տիկէր պիր խան իլէ օլան միւնազասընտա զապթիյէլիք մէմուրիյէթինի իճրա իթմէյէ հավէսքեար պուլունմասը չօգլուգ մէմուլ օլուպ իսթէնիլտիյի վագթ տուրտուղու եերտէ բաթլամագ իչիւն, հէր պիրիսինին իչինտէ տախի, ալթը սաաթ գատար իշլէեպիլէճէք զէնպերէքլի պիրբր ալէթ պուլունմադտա իմիշ։

Պու ֆըչըլար, Ամերիգատա սաքին օլան Իրլանտալը Ֆէնիընլար թարաֆընտան, Ինկիլթերրատաքի Ֆէնիընլարա կէօնտէրիլմէքտէ իմիշլեր, քի մաղալլահ Ինկիլթերրա բօլիսինին իշկիւզարլըզը իլէ էլէ կէչիրիլիպ զապթ իտիլմէսէլեր, քիմ պիլիր մէզքիւր ճէհէննէմ ալէթլերի՞իլէ նէ գատար էպ նիեէլեր խարապ իտիլէճէք, վէ նէ գատար ճանլար եանաճագ իտի։

Ինկիլթերրանընն բօլիս իտարէսինի եագընտան կէօրէնլեր, պունուն նէ տերէճէտէ միւքէմմէլ չէյ օլտուղունու պիլիրլեր, խուսուսի իլէ զապթիյէ չաշտուտարը, հէր եերին բօլիս իտարէսինին հասէտինի մուճիպ օլմագտա տրը։

Լօնտրա բօլիսի, թա Ամերիգատա պուլունան չաշտուտարընտան, թամ վագթինտէ մալիւմաթ ալըպ, մէզքիւր պարութ ֆըչըլարընը կէթիրէն իլք կէմիտէն պիր գաչ սաաթ էվվէլ Լիվերբուլա վասը օլմուշ, վէ կէմիյի պասարագ, չիմէնթօ ֆըչըլարը արաբընտա, թըպգը չիմէնթօ ֆըչըլարը կիպի թէրթիպ էտիրմիշ օլան մէզքիւր ճէհէննէմ-լէթլերինի թէվգըթ իյլէմիշ տիր։

Իշ թապիաթը իլէ բարլամէնթօնուն տախի հուզուրունա չըգարագ, օլ պապատ հիւքիւմէթ սիւալլէր օլմուշ, վէ հիւքիւմէթ տախի, իչին թըպգը պէօյլէ օլտուղունու թաստիգ իտիպ, պունլարը Ամերիգատան կէօնտէրէնլերին քիմլեր օլտուղունու, վէ Ինկիլթերրատա քիմլերէ կէօնտէրիլտիյինի միւքէմմէլ սուրէթտէ թահգըգ իտիպ, իչին իճապընա պագաճաղընը պէեան էյլէմիշ տիր։

ԹՈՒՆՈՒԶ ՎԷ ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ

Վիէննանընն Գրէսբոնտա Բոլիթիք կազէթասը Ոթամպօլտան ալարագաթիտէքի մէքթուպու նէչը իթմիշ տիր։

«Կէօրիւնիշէտ չու սօն վագթլարտա Ֆրանսա՝ Ալիրիգա իշլերինտէն տօլայը Իթալիա իլէ ուզլաշմագ իչիւն պիր թէճրիւպէտէ պուլունմիշ տրը։ Պու խուսուս իքի տէվլէթին միւնասէպաթընը տահա տօսթանէ գըլմագ իչիւն մի իտի, եօգսա Ֆրանսա իլէրիսի իչին պէօյիւք պիր թասավվուր մը գուրուլյօր։ պուրասը մալիւմ տէյիլ տիր։ Անճագ չու սահիհ տիր քի, Իթալիա պու թէքլիֆաթը քէմալը ինթիյաթլա գապուլ իթմէտիքտէն մաատա, պէօյլէ պիր թէքլիֆաթ վագը օլտուղունը Պապը Ալիյէ տէ տուրումուշ տրը։ Պու սուրէթլէ Իթալիա՝ թիւրքիա իլէ օլան միւնասէպաթընը տահա էյի պիր հալէ գօյմուշ, վէ Իթալիա իլէ Ինկիլթերրա արասընտա մախապէրաթը տօսթանէ ճէրբեան իթտիկի ճիհէթլէ, Պապը Ալի՝ Թարապլուսը Ղարպտա թէտապիրի ինթիհաթքեարանէ իթթիխաղընա տէվամ իթմէեէ վէ հաթթա թէտապիրի մէզքիւրէյի թագվիյէ իյլէմէկէ տէ ճէսարէթ այմըշ տրը։

«Ֆրանսա մասլահաթկիւզարընն միթալէպաթը գարշըընտա Պապը Ալի՝ Թարապլուսա ասաքիրի ճէտիտէ իրսալինտէն սարֆը նազար իտէճէկինի թէէմին իթմիշ իտի։ Լաքին Պապը Ալի մուղայիր էմրլեր վերմիշ օլմաղա, Մոֆաֆէդէ խաչ ֆրգաթիյնի թարապլուսա ասքեր վէ միւհիմմաթ նագլ իթմէեէ հազրըլանըեօր։

«Օսման բաշա Պապը Ալիյէ պիր «Ակիրիգա Բէլճասը» բլանընը արգ իթմիշ օլուպ, պու բլանա կէօրէ, թարապլուս վիլայէթինին իչէրի թարաֆընտա սահիլտէն էբէյլեճէ ուզագ օլարագ Թունուզ հուտրը զուրպինտէ 25,000 քիշիի իսթիապ իտեր վէ պիր գաչ եիւզ պին քէշիրիք պիր օրտույա մուգավէմէթ իտեպիլիր պիր միւսթահքէմ օրտուկտահ թէէսիս օլունաճագ մը։»

Բարիզին վէլիէ կազէթասը մուհարրիրլերինտէն պիրի՝ սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի էսատ բաշա հազրէթլերիյէ ախիրէն պիր միւլագաթ իճրա իտուպ, միւլագաթը մէզքիւրէնին պիրինճի գըսմընտա բաշի միւշարիէյի՝ Պապը Ալինին թունուզ հագգընտա օլան հուգուգը հիւքրանինին միւտաֆաա իթմիշ օլուպ, պու իսէ եէնի պիր շէյ օլմատըզընտան, թաֆսիլինտէն սարֆը նազար իլէ պէրվէճճը աթի իքինճի գըսմընը թարիֆ իտերիզ։

Էսատ բաշա մուհարրիրը մումիլեյհէ շու վէճճէյլէ իյրատը մէգալ իթմիշ տիր։

«Թունուզ հագգընտա հալը թէչէիվվէշ միւքին օլսա պիլէ, թարապլուս հագգընտա մուհալտրը։ զիրա վիլայէթը մէզքիւրէ իթթիրազ օլունմազ սուրէթտէ Պապը Ալինին թահթը թապիիյէթինտէ օլտուղունտան, օրայա ասքէր թէէտիպլի իչիւն պիլէ կիրսէնիզ, սօնրա իչին նէրէյէ վարաճաղընը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։

«Թունուզտա իսէ ահվալը սահիհէ պէրվէճճը աթի տիր։

«Պէյ՝ տէվլէթին իգթիտարը բուհանի վէ հիսանիսինին բէհսի պուլունան զաթը հազրէթը Շէհրիեարիտէն ալտընը հիւքիւմէթտէն պաշգա պիր հիւքիւմէթ մալիք տէյիլ իտի։ Զաթը Շահանէ թարաֆընտան Պէյ ազ իտիրինճէ արթըգ հիչ պիր շէյ՝ այըլմազ։ Էկէր Թունուզտան 20 քիլոմէթրօ այրըլսա իտի գաթլ օլունաճագտը։ Արապլար անը տին ու վաթան խանի ատտիթիրը։ Արապլարընն իսեանլերինտէ հէմ վաթանէրը։ Վերիւք վէ հէմ թէասսուպ վարտրը։ Ցիկէր թարաֆտան էկէր զաթը Շահանէ տիկէր պիր Պէյ թային իթսէ իտի, պիլճիւմէ Արապլար անընն սանճաղը ալթընա տիզիլէճէքլերտի։ Լաքին բէք դօրգույօրում քի իսեան տահա զիյատէ եայըլմասընն։ Զապուգ թէսքին իթմէյէ պագընըզ—աթէշ պարութտա տրը։

«Իպթիտաի էմրտէ պաղը եաղմակիրլերի թէէտիպ իտէճէքտինիզ քի պունլարընն թաատտիյաթը բէք չօգ վագթլարտան պէրու վուգու պուլմագտա իտի։ Պու կիւնքի կիւնտէ թէքմիլ՝ Միւսիմման էհալիսի սիզին ալէյհինիզտէ պուլընմագ բատտէսինէ կէլմիշ տիր։ Էհալիի մէրգումէ՝ քէնտի մէզհէպ վէ տատթընը զայլ իթմէք իսթէմէզ, վէ սիզին մէտէնիյէթինիզի բէտտ իտէր։

«Էկէր իչլեր գարըշճագ օլուր իսէ, Պապը Ալինէ եաբաճագ տէյի պանա սիվալիտիյօրընը։ Կէրէք ահվալ վէ կէրէք մէսէլէ միւշքիլ տիր։ Թարիֆէ հաճէթ տէեիլ տիր քի, Թունուզտա ճարի օլան իչէրէ գարըշմայաճաղըզ, վէ ճէզայիրէ տէ մէշղուլ օլմայաճաղըզ։ Լաքին Թարապլուսա Թաարրուզ օլունմասընա միւսաատ իտէմէեէճէյիզ։ Թունուզուն իքի գաթը պուլունան վէ տէրունինտէ անճագ 1000 նէֆէր ասքերի օլան Թարապլուս վիլայէթինէ պիր գաչ թապուր ասքէր սէվգ իթթիկիմիզտէ պէօյիւք բաթըրսը չըգմըշ տրը։ Լաքին Թապիի օլարագ պիզ քէնտիմիզի մուհաֆազա իթմէքտէ իտիք։ Թարապլուստա ասայիշ պէր քէմալ տրը։ Վէ պու ասայիշի մուհաֆազա իտէճէյիզ։ Էկէր վիլայէթը մէզքիւրէնին աշիրէթլերի պաշգա թարաֆտա պիր շէյ եաբարլար իսէ տօղրուտան տօղրուեա անլէր ալէյհինտէ պիր շէյ եաբամայաճաղըզ։»

Վէլիէ կազէթասընն մուհարրիրի՝ էսատ բաշանն պու թարզ պէեանը էֆքեարը իւզերինէ բաշի միւշարիէյինին պիր գարըշըգլըգ կէօրմէքտէ օլտուղու զանն իտիլեճէկինի քէնտիսինէ պէեան իթթիկինտէ, էսատ բաշա շու ճէվապը վերմիշ տիր։

«Պիլաքս իւմիտ իտերիմքի միւնասէպաթըմըզընտա տայիմա մէվճուտ օլան պիւրուտէթ մահվ օլաճագ, վէ հիւսնի իթթիֆագ վիւճուտէ կէլէճէք տիր։ Լաքին պունուն միւմքին օլմասը իչինն սիզ տէ մէմալիքը Օսմանլիյէնին թէմամիյէթինէ ըիայէթ իթմէլի։»

ՐՈՒՍԻԱՏԱ ԵԱՀՈՒՏԻԼԷՐ

Աւսթրիա, Ինկիլթերրա վէ Հօլանտանընն՝ Ռուս Եահուտիլէրի լէհինտէ թէվասսութ իթթիքլէրինէ տաիր Տէյլէ Նէ-ուէին վէրտիկի հավատիսի Լէյտ դը Բէլճ կազէթասը թէքզիպ իթմիշ տիր։ Մամաֆիհի մէզքիւր կազէթանընն պէյանընա կէօրէ, վիէննա իլէ Բէթերսպուրկ արասընտա տեֆթալէ վուգու պուլան միւզաքերաթտա Ռուսիատա մուդիմէճնէպի Եահուտիլէր հագգընտա պահս սէպէպ իթմիշ տիր։ Պու հալտէ Տէյլէ Նէ-ուէին պէյան իթտիկի Ինկիլիզ միւտախլէսի տէ էճնէպի Եահուտիլէրի մէսէլէսինէ միւթալլիգ օլմալը տրը։ Ֆիլհագիգա խաթրա կէլիր քի, պիր գաչ այ մուգատտէմ պիննէքիս Բէթերսպուրկտա Ինկիլիզի Եահուտինին պիրի՝ 24 սաաթ զարքընտա մէվզէքէթտէն տիշարը չըգմագ իչիւն բօլիս թարաֆընտան պիր էմր տրմըշ տրը։

Իշթէ պու մատտէ հագգընտա Ա.Ժանս Ռ.-ս կազէթասը աթիտէքի ֆգրայը եազմըշ տրը։

«Ռուս կազէթալարը՝ Ա.Ժանս Լինթերնասիոնալ վասէթասը յալօնտրատան կէլէն պիր թէլէկրաֆ տերճ իտուպ, մէզքիւր թէլէկրաֆքը մէալինէ կէօրէ Ինկիլթերրա, Աւսթրիա, Հօլանտա վէ տուէրը սաիրէ՝ Ռուսիատա Եահուտիլէրին վէ էզճիւճէ Մ. Լէվիսընին տիւչար օլտուգլարը սուի մաամլաթ ալէյհինտէ Ռուս գապինէթօսը նէզտինտէ իճրաի մուամէլէ իտիեօրլար։

«Շունու պէեան իտերիզ քի, պու սաթըրլարը եաղտըղըմըզ զէմանա գատար իմբէրաթօրընն գապինէթօսը նէզտինտէ էյլէ հիչ պիր մուամէլէ վագը օլմամըշ տրը։ Իլավէթէն շունու տա տերիզ քի, պու կիպի պիր մուամէլէ վագը օլամազ իտի։

«Հէր հիւքիւմէթ՝ պիր էճնէպի մէմալիքինտէ իգամէթ իտուպ հագգը վէ եա հագգըզը օլարագ խըրբալանմագ իստաասընտա պուլունան պիր թէպասը հագգընտա միւթալէպաթտա պուլունապիլիր։ Իշթէ պու հագգա միւսթէնիտէն Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ Ինկիլիզ թէպասընտան պուլունան Լէվիսընն լէհինտէ միւտախլէլէ իտեպիլմիշ տիր։ Լաքին զանն իթմէյիզ քի, պիր վէ եա պիր չօգ հիւքիւմէթլերին՝ քէնտի թէպասլարը օլմայան էֆքատ լէհինտէ տիկէր պիր հիւքիւմէթ նէզտինտէ միւտախլէլէ իթմէյէ հագգ վէ ա.տէթլերի օլսուն։

«Պու հալտէ եահուտիլէր լէհինտէ ումմի պիր մաամլէլէ եօգ տրը։ Ֆիլհագիգա պիզ թանընմըզ նէ պիր եահուտի միւլէթի վէ նէ տէ պիր եահուտի հիւքիւմէթի պուլունտուղունը պիլմէյօրուզ։ Վէ «ճէմիյէթը իսրաիլիյէ» թապիր օլունան չիրքէթէ կէչինճէ, պու ճէմիյէթ նէ գատար միւթէպէր օլսա, վէ մագսէտի տէնէ գատար չայանը մէտհ ու սիթաիչ պուլունսա, մուատտագ պիր հիւքիւմէթ տէյիլ տիր։ Էօյլէ օլսա իտի, հիւքիւմէթ իչինտէ հիւքիւմէթ օլուր իտի քի, պու գախտէ հիչ պիր հիւքիւմէթ թարաֆընտան գապուլ օլունմամըշ տրը։ Վէ պիլհասսա Ռուսիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան տա թէմամըյլա ըէտտա օլունապիլիր։»

Ռուսիատաքի Եահուտիլէր հագգընտա օլան պալատէքի պէնտի

պիլխասսա չու սօն ֆգրասը իչիւն թերճէմէ իթմիչիզ տիր։ Ամոս Բէա կաղէթասը ատէթա բէսմի պիր կաղէթա օլմաղլա, Եահուտիէրին միլլիէթի հագգընտա եազըղը մեգքիւր ֆգրա պիթթակ միլլէթիմիզին նազարը տըդգաթընը ճէլգ իթմէլի, վէ Ռուս բօլիթիգասընդն վէ խուսուսիկլէ չէտիա Սլավ իթթիհատը թարաֆտարը օյան չիմաքի Ինեաթիէֆ բօլիթիգասընդն միլլիէթլէր հագգընտա նէ բենք չէյ օլտուղունը օ ֆգրատան ֆարզ իտէրէք։ մեգքիւր բօլիթիգանընդն արատա պիր կէօզ գամաչարրընը նիւմայիշլէրինէն սագընդըմալը տըր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Պոռէթասընդն 30 Ցունվ. 1881 Ռաբ. Եէնիգէյ պէլանչօ դոսը։

—

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

Ֆրանք Մանրիչ

Սանտրգտա վէ եա պանգալարատա նուգուտ	54,841,139 69
Սանտրգտա պուլունան սէնէտաթ	131,256,742 63
Հիսասը ճարի	132,146,138 28
Բէհին վէ եաթէմինաթ իւզէրինէ իգրազ օլանան մէպալիզ վէ սայիրէ	266,136,007 90
Հիսսէ վէ պօնօ վէ թահվիլաթ վէ էհամ	40,954,258 97
Բարիզատ վէ Լիօնատա վագը էմլաք	18,000,000
Էմր իւզէրինէ աչլան հիսապլար	41,373,517 82
Մէրմայէտէն հէնուզ ախզ օլունմայան մէպալաղ	100,000,000
Եէքիւն	784,707,805 29

ՏՈՒՑՈՒՆԱԹ

Տէբօղիթօ վէ աչըզ պօնօլար	163 964,779 39
Հիսապը ճարի	132,923,817 83
Գապուլ օլունան բօլիցալար	56,572,649 20
Վատէիմուայէնէ իլէ տէբօղիթօ վէ պօնօլար	124,372,098 19
Էմր իւզէրինէ աչլան հիսապլար	26,874,460 68
Ինթիսաթ ագչէսի	80,000,000
Մէրմայէ	200,000,000
Եէքիւն	784,707,805 29

Մէճլիսի էմրիլէ բէյ
ՀԱՆՐԻ ԺԷՐՄԷՆ
Մէմուրէ
Ժ. ԼԷԹՈՒՐՆԷՕՐ

ՄԱՍԻՍԻ ԴԷՄ ԲՈՂՈՔ

—

Ցորմէ հետէ Թէրճէմանէ Էֆէնտիի մէջ սկսայ գրել, աւելի քան յիսուն ուսեալ ու անկողմնակալ անձինք, Հայ ընկերութեան իմացական աւագորեարն, ինձ ուրախակցութիւն յայտնեցին զի վերոյին երեւեցայ գրական ասպարիզին մէջ։ Յառաջագոյն ալ՝ թէ՛ Կոստանդնուպօլսոյ գրաբէր հասարակութեան կողմէն, թէ՛ Եւրոպարնակ, Ռուսարնակ ու Գաւառարնակ Հայոց կողմէն ուրախակցական նամակներ ու համակրական նշաններ ընդունած եմ անընդհատ։

Պարտիմ աստանօր յիշել նաև որ, երբ ձմեռն հիւանդութենէս յետոյ՝ Մասիսի ցուրտ ընթացից պատճառաւ իր գրական խմբագրին նկատմամբ, ստանձնեցի Թէրճէմանի բանասիրական յօդուածագրութիւնն, յանուն հայերենասիրութեան Մասիսի Տնօրէնութիւնն երդմնցուց զիս վերոյին աշխատակցիլ Հայ Թերթին՝ ուր «զնական տեղ էր,» իր բացատրութեամբ։ Հայ երիտասարդութեան զարգացուն մասէն անձանց ոմանց համիմատ յորդորանաց վրայ՝ վերսկսայ գրել Մասիսի մէջ, անպատասխան թողլով Թէրճէմանի Տընօրէնութեան հետագայ դիտողութիւնն հրաժարմանս առթիւ թէ՝ «Ջունէյի՞ իրաւունք երկու Թերթերուն մէջ միանգամայն գրել։»

Երբ այսպէս զոհերով շահս ու գրբաղտի ազատութիւնս՝ զորս կը յարգէր Թէրճէմանի տնօրէնութիւնն, սկսաս միմիայն Մասիսի մէջ գրել, և խոստմանս համեմատ՝ չորս սիւն յօդուածի փոխան, շաբաթն ստէպ չորեքտասան սիւն յօդուած ընձեռել սոյն թերթին, ի՞նչ վարձատրութիւն ընդունեցայ Մասիսի Տնօրենութենէն.— Ահա վարձատրութիւնն. Երեկոյ մը, երբ կ'ընթեռնուի Տպարանն յօդուածոյս փորձն, նոյն պահուն ուրիշ խմբագիր մ'ալ կ'ընթեռնուր այն Զմիւռնական թղթակցութեան փորձն, որ հեղինակն կարծէր թէ իրաւունք ունի թշնամանել Գրասէր Ատոմն զոր կարդուութիւն չունի քննադատել լրջօրէն, ըստ իր. . . համեստ խոստովանութեան։ Լուրջ թերթին Տնօրէնութիւնն խղճեց բռնաբարել Զգօնդատի (ո՞վէ) ձեռագիրն. այլ չը խղճեց՝ կատարելապէս Գրասէր Ատոմն յայտնող ամբողջ պարբերութիւն մը յապաւել այն հատուածէն, որ Աստուածաշունչէն քաղուած վսեմ էջ մը կը թարգմանէր, և ուր Աշխարհ Յովհաննէս Սեթեան այսպէս կը խօսէր. «Ընդէ՞ր թշնամութեան ոգւով լի էք այդ խորհողին ու այդ գրողին դէմ. Ընդէ՞ր կ'հալածէք զնա։ Ընդէ՞ր կը հալածէք անծանօթը, անհամանալին, թաքունը։ Զ'գիտէ՞ք թէ նա ձեզմէ մեծ է իր թերութեամբը հանդերձ։ Զէ՞ք տեսներ միթէ շանթը նորա փեսուրին ծայրը կախուած, շանթը որ կարէ ձեր գլուխները խոնարհեցնել ահարեկ և երկրաքարշ։»

* * *

Ներկայ յօդուածիկս մէջ զիս պաշտպանեցի միայն, որպէս իրաւունքս էր։ Զը նմանեցայ Մասիսին որ թշնամանք հրատարակեց Գրասէր Ատոմին դէմ. ես չեմ ծնած թշնամանելու համար, այլ քննադատելու համար։ — Եւ անկեղծօրէն անցեալ տարի Մասիսի մէջ իսկ հրատարակեցի Մասիսի քննադատութիւնն (թիւ 2760)։

Ես չը գիտեմ թշնամանել։ Սակայն իրաւունքս, ու գուցէ պարտքս է, հզօրապէս բողոքել Մասիսի դէմ՝ ազգային հանիստ գրագէտի մը նկատմամբ իր անարդարանելի ընթացից համար։

ԳՐԱՍԷՐ ԱՏՈՄ

Ց. Մեծարգոյ Տօքտօր Փեշտիմալճեանի յօդուածն Մասիսի մէջ հրատարակուած ըլլալով, ըստ օրինի՝ ան թերթին տուի յետոյ յօդուածոյն հերքմանս առաջին մասն, զոր շաբաթ մը պահելէ յետոյ վերադարձուց ինձ Մասիս. և յօդուածս երևեցաւ Թէրճէմանի մէջ, երբ արդէն Մասիսի մէջ տըպուած էր առաջին մասն Օրմանեան վարդապետին իմաստալից ու պերճախօս Թղթոյն առ պատուարժան Ատենապետն Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց։ Գ. Ա.

ԿԱՇԱՌԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

—

Պուլնտան ազատէմ «Նումա» իմզասը իլէ կաղէթամըզտա նէչը օլունան պիր մէքթուպտա Գեր. Մամբրէ եպիսկոպոսընն Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրմիշ օլտուղու պիր մուհասէպէսէ Մասիսէ կիրէք պիր մէպալաղ վերիմիշ տէյի զիքր իսիլտիկինտէն տօլայը, կաղէթի մէզքիւրընն Ազգ. Դատարան մուվաճէհէսինտէ ալէյհիմիզտէ իգամէի տավ իթտիկի, վէ լաքին մուսխարէն միլլէթիմիզտէն միւթէպէր պիր զաթըն կէրէք պիզի վէ կէրէք Մասիսի չաղըրըզ իքիմիզէ տէ իթտիկի թէքլիֆէ բիայէթէն, սուլհընն գապուլ օլունմըզը վէ Թէյլիֆը պէյն իսիլմիշ օլտուղու կաղէթամըզը միւթալաա իսէն զէվաթա մալիւմ տիր։

Հալ պու քի Մասիս՝ յուլիս 13 թարիխլի նիսսէսինտէ Տնտեսական խորհրդական Մելիքեան Գարեգին էֆէնտինին պու պապտէ եազըմըզը պիր մէքթուպը տերճ իտէրէք, մէսելէի մէզքիւրէտէն տօլայը ալէյհիմիզտէ միւթաղը վէճհլէ պիր թագմ թարրուզաթ վէ հարիճնտազլըղա ճիւրաթիթմիշ իսի։

Պիզ պէօյլէ պիր պիար վէ պիէտէպ կաղէթայա արթըգ պու մէսելէ հագգընտա իքի հիհէթէ մէպնի ճէվապ վերմէկէ թէնդզիլ իթմէյիզ։ պիրինճի հիհէթի չու տըր քի, մատամ քի քէնտիսի «կաշառակեր» օլմասընընդն վէ պինանէն ալէյհ տավասընտա հագգը օլուլունընդնա էմին իսի, նի՞չին օլ միւթէպէր զաթըն թէքլիֆ վէ թէվասսութընը գապուլ իտէրէք տավասընտան իսթինքաֆ իթտի վէ պիր կէօնա թարզկէ ալմագընընդն մէսելէ-նին գարանմասընա մուվաֆֆագաթ էյլէսի։ Իքինճի հիհէթ ատ չու տըր քի, էօյլէ պիր միւթէպէր վէ միհթերմ զաթըն միւվաճէհէսինտէ կաղէթասընտա արթըգ պու մէսելէտէն պահա իթմէմէկի գաթիէն թաահհիւտ իթմիշ օլտուղու հալտէ, իչպու թաահհիւտին նազդ իտէրէք, վէ ահտնա պիվէֆա պուլունարագ մէյտանը մաթպուաթատա մէսելէի մէզքուրէտէն տօլայը պիզէ եինէ պիր թագմ հագգաթէլէրտէ պուլունմասը բէգալէթին վէ տէնայէթին նիհայէթ տերճէճէսի տէյի՞լ միտիր։

Իմքէ Մասիս տէնիլէն մանչուզը հալի պունանա իպարէթ օլուպ, պունան զիյատէ թարիֆ օլունմաղա տա տէյէրի օրմասընընդնտան, պունտան զիյատէսինի օգուլանըրըմզընն տիրայէթ ու ատալէթինէ հէվալէ իլէ, մէսելէի մէզքիւրէ հագգընտա Տնտեսական խորհրդական Գարեգին Մելիքեան էֆէնտիյէ պէր վէճհի աթի ահիզանէ պիր գաշ սիվալ իտրատ իտէրիզ։

1 Ինճի սիվալ. Մասբրէ եպիսկոպոսընն հաշուեցուցակընտա «Մասիսէ նըբէկ պիր մէպալաղ իթտա մէսելէսի վա՞ր մը եօգ մը տէյտ Մասիսին մայիս 1 թարիխիյէ սիզէ եազըմըզը թէղբէրէյէ նէ՞ սէպէպլէ 70 կիւն սօնրա եանի յուլիս 10 տա ճէվապ վերտինիզ։

2 Ինճի սիվալ. Մասիսին տէտիկի կիպի էկէր մագամը մէմուրիյէթինիզտէն սրգ սրգ զայպուպէթինիզ սէպէպինէ մէպնի ճէվապը տա 70 կիւն կէտիքտիրմիշ իսէնիզ, մայիս 2—3—4—5—6 վէ զայրիհիմ թարիխլէրիյէ սիզէ վագը օլան սայիր միւրաճաաթ եախօտ իշլէր իշիւն տախի զայպուպէթինիզ սէպէպի իլէ, անճագ 30—40—50—60—70 կիւն սօնդրա ճէվապ վերմիշ օլտուղընդը իսպնթ իտէպիլի՞ըմիսինիզ, քի պու թէքէիւրի տախի զայպուպէթինիզէ համլ իտէլիմ։

3 Ինճի սիվալ. Իքի քիշինին աբասընտա մուճադուհնիգիչ օլան պիր մէսելէնին խթիյդաշ ու խթիլամը իշիւն մէհաքիմին պիրիսինտէն սուրէթը բէսմիյէտ սիվալ օլունմայըպ, անճագ միւտտաի եախօտ միւտտաի ալէյհին միւրաճաաթըյլա գույուտաթը բէսմիյէյի գարշըսընբարագ վէ հէր հալտէ զայրը բէսմի սրֆաթընը հայիզ օլարագ թահրիրէն եախօտ չիֆհէն վուգու պուլան պիր սիվալը ճէվապը բէսմի վերմէք՝ հուտուտը մէմուրիյէթինիկի թէճավուզ իթմէք տէյի՞լ միտիր։

4 Ինճի սիվալ. Թէրճէմանը էֆէնտիրէն էսկի ապօնէլէրինտէն պիրի սինիզ. շիւպհէսիզ կաղէթամըզտա Մասիս իլէ Թէէլիֆը պէյն իյլէմիշ օլտուղումըզը օգուտուռնուզ. շայէտ օգումամըշ օլսանընը պիլէ, շախսէն արամըզտա վուգու պուլան միւլագաթլարրըմըզտա Թէէլիֆը պէյն իյլէմիշ օլտուղումուզ հագգընտա պահս սէպպաթ իթմիշ տիր. պինտէն ալէյհ մայիս 1 թարիխինտէն եանի Մասիսին սիզէ միւրաճաաթընտան սօնրա յուլիս 10 թարիխի իլէ եանի Թէէլիֆը պէյն խոսպ պու խուսուտա սուլհ օլմուշ օլտուղումուզու պիտիքտէն սօնրա, գազբպ ճէվապ վերմէնիզլին սէպէպի նէ՞ տիր։

Ցինճի սիվալ. Մասիսին Սալմաթօմրուգտան ալըպ, յուլիս 8 թարիխի նիսսէսինտէ նէչը իթտիկի պիր մէքթուպտա սահիպը մէքթուպ պիր խուսուտա սիզին եանի Տնտեսական Տեսչութիւն իւզէրինէ նազարը տըդգաթընընը տավէթ իյլէտիկինտէ, Մասիս օլ նիսսէսինտէ սիզէ պէր վէճհը աթի պիր թաարրուզտա պուլունմուշ իսի. «Խնճի մարդը կը կարծէ (եանի սահիպը մէքթուպ) թէ Պարբէպարանի մէջ կանոնաւոր Տնտեսական պէպլանին և վարչութիւն կայ։» Սիզէ օլան պու թաարրուզտան պէշ կիւն սօնրա Մասիսին 70 կիւնլիւք վէ գարանմըշ պիթմիշ պիր մէսելէսինէ ճէվապ վերմէնիզ, Մասիստէն գօրմուշ օլտուղունուզա իսպաթ տէյի՞լ միտիր. պիր Տնտեսական Տեսուչն՝ պիր կաղէթանընտան պու տէրէճէ գօրգմասը էֆէնտիրը ումուվիյէտ սուի Ջէէսիրի մուհիպ օլմա՞զ մը։

6 Ինճը սիվալ. Մասիսէ վերմիշ օլտուղընդը թահրիրաթը բէսմիյէտ՝ նըբէկ մէպլաղ խուսուսունտա չէօյլէ պահս իսէյօրսունուզ «Մշոյ Ս. Կարապետ վանոյ կոլմէ ի Պարբէպարանս հասած հաշուեցուցակին մէջ այսպիսի անբարոյական մը պարունակող որ և է էջ մը չկայ։ Նշանակուած, այլ դիպն յեշտարկուած է նէ՝ Մասիս լրագրոյ 3 պարէկան բաշխուորպանի համար 6 Օսմ. ոսկոյ վճարէ մ'եղած է։ Պիր կաղէթասընդն գէրիտէն իպարէթ պիր հայտուտ պէօլիսին թէչքիլ իտէրէք, օ ճիվարտա զասպ ու՝ զարէթ վէ եաղմակրլիք իթմէքտէ իմիշ։ Թէսալիա օրտուսու ֆիրարիլէրինտէն իքի հայտուտ՝ պիր ինկիլիզլի Ռում իլէ ատամընը թէվղիֆ իտուպ 200 լիրա թալեպ իյլէմիշլէր իսէ տէ, մէրգում իւզերինտէ բարասը օլմատըզընը վէ քէնտիլերի իլէ եազընտա պուլունան քէօյէ կէլիր իսէ, մեգքիւր մէպլաղը՝ վերէճէյլինի վատ իթմիշ վէ եօրուլմամագ իչիւն քէնտիսիյլէ պէրապէր գալըգ իլէ չայը կէչմէեի թէքլիֆ վէ գապուլ իթտիրիպ, պէօյլէճէ կիտէրլէր բէքէն, եօլտա պիր եաղնըշ մանօվրա իլէ գայրը տեվիրիպ, հայտուտլարը իքիսինի տէ պօղմուշ վէ քէնտիսի իլէ ուշաղը էյի իւզմէք պէյտիքլերի ճիհէթլէ սահիպ սէլամէթ չըգմըշլար տըր։

Քէզալիք Լարիսայա Ղիթմէք իւզրէ վօլօսատան եօլա չըգմըշ օլան պաղը արապաճըլար իւզերինէ չէհրէ եարըմ սաաթ մէսաֆէտէ Մարթինի ուսուլինտէ գարապինալար իլէ միսէլլահ պաղը ասքերլէր հիճիմի իտէրէք օլանճալարը զասպ իթտիքտէն սօնրա, մուխալէֆէթատ պուլունան պիրինին տախի բարմաղընը քէսմիշլէր տիր։

Մէքթուպը մէզքիւր տահա բէք չօգ հայտուտլըգ վագաալարընը հավի օլուպ, պունլարընն ճիմիճսինի նագլտէն սարֆը նաղար օլունմուշ տըր։

Քէզալիք մեգքիւր մէքթուպընն պէյանընա կէօրէ, Աստը-նուրէն նամ պէյլիք վաբօրուն Վօլօսատան պիր խալը միհիմմաթը հարպեէյի համիլէն հարեքէթ իթտիլ կիպի, Սեէնդե ֆբրդաթիյնի տալսի եիւք արմագ իւզրէ էմր արմըշ տըր։ Մեգքիւր ֆբրդաթիյնին՝ շէհրտա պուլունան 54,000 գըլէ պարութտան պիր մըգտարընը ալաճաղը մէմուլ պուլունմուշ իսէ տէ։ գարտանը՝ պաղը եօղրէր պէյանը իլէ մանիպալէֆէթ իթտիյինաէն, ճիվարտա պուլունան պիր եէլքէն կէմիսիյլէ իրսալը զըմընտա մերքէզը հիւքիւմէթտէն խաթիզանը մատտէ օլունմուշ իսէ տէ, հէնուզ պիր ճէվապ կէլմէմիշտիր։

—

Շու սըրատա Բօրթուկալտա վուգու պուլուպ սուի թէէսիրի մուճիպ օլան պիր վագաահ միւտհիշեեի պերվէճհը զիյր նագլ ի-տէրիզ։

Պիր գաչ սէնէ մուգատատէմ պերի Բօրթուկիզլի վէ տիկէրի Պրազիլիալը իքի կէնճ գըզ՝ Բօրթուկալ բահիմախթը պուլունան Լիզպօն չէհրինտէ քեային պիրճիզվիթ մանասթըրընա տախիլ օլուպ, պու իքի կէնճ գըզ եէքտիկէրիյլէ բէք սատըգ պիր տօսթլուգ բէյտա իթմիշլէր տիր։ Լաքին աղ վագրթ սօնրա իգպալըն եավէրսիզլիյինտէն նաչի Բօրթուկիզլի գըզ մանասթըրը թէրքէ մէճպուր օլուպ, միւթէգաիւտ պիր գապիթ գորբսընընն եանընա խըզմէթքեարըզա կիրմիշ տիր։ Լօթէտ Պրազիլիալը գըզ իսէ քիւլիյէթլի պիր մերաս եէյիպ զէնկինլէնմիշ, վէ պու սէրվէթինտէն մուհիպպէսինի տախի միսթէֆիտ գըլմագ իւզրէ մէզպուրէ Բօրթուկիզլի գըզա բէք չօգ պանգա պիլէթլերի կէտտերմիշ տիր։

Լաքին պիր կէն թէսատիֆէն պու իքի գըզըր պիրպիրլերինէ ըսաթ կէլիպ կէօրիւշտիւքլերինտէ անլաշըլմըշ տըր քի, Բօրթուկիզլի գըզ Պրազիլիալը գըզտան հիչ պիր չէյ թալեպ իթմէմիշ, հիչ պիր չէյ եազմամըշ վէ հիչ պիր ագչէ ախզ իթմէմիշ տիր։

Մէկէր Բօրթուկիզլի գըզ թարաֆընտան եազըլան օլ ճիկէրսուզ մէքթուպլար սահթէ օլարագ՝ մանասթըրտա ճիզվիթլէր թարաֆընտան եաբըլմագտա վէ գամէալլարը բարասը տա մանասթըրա կէչմէքտէմիշ։ Պունուն իւզերինէ Պրազիլիալը գըզ կէօղիւնիւ աչըպ վագրը օլան չու մանօվրալար հագգընտա կէչէն մալիս այընտա բօլիսե չիքարայէթ իթմիշ իսէ տէ, իչպու չիքարայէթին իւզերինէ մերգումէ գըզ վէ վասխի վէ սիւտանասը վէ հաթթա մեգպուրէ գըզընն սերվէթի պուլունան քիւլլիյէթլիւ Պրազիլիա խթիդրազ էսհամը տախի քեամիլէն զայպ վէ նապէտիտ օլմուշլար տըր։

—

Մօսգուատա 20 միլեօն ռուպլի սահիպի Սոլօտօվնիգօֆ նամընտա պիր զէնկին՝ պիր խայլի սէնէլերտէն պէրու Մատամ Գուգօլվագայա իլէ պիլա նիքեահ եաշամագտա օլուպ, պու գարըրտան տա 4ի էրքէք վէ պիրի գըզ 5 էվլատը տօղմուշ իսէ տէ, պու տէֆա մերգումէ մանթօնէթասընը թէրք իտուպ պաղդա պիրինի ալմագ իսթէտիկինտէ, գարը տավաեա գալգմըշ, վէ մահքէմէ՝ 48 պին ռուպլի գարբեա, 24էր պին ռուպլի 4 էվլատընա վէ 75 պին ռուպլի գըզընա քի ճէման 219 պին ռուպլի վերմէյէ մերգում սահիպի սերվէթի հիւքմ իթմիշ տիր։ Քէզալիք էսքի պիր Մօսգովգանունընա թէվֆիգան մահքէմէ՝ մերգում սահիպի սերվէթի՝ պէյօլէ նիզամընը պիր գօճալըգտա պուլունարը իչիւն պիր չօգ այտա պիր մանասթըրտա գարանմագա մահքիւմ էյլէմիշ տիր։

—

Ֆրանսա բէիսը ճիւմհուրու Մ. Ժիւլ Կրէվի՝ պու քէրրէ Աթինատան Բարիզէ ալտէթ իլէյէն Ֆըբանսըզ սէֆիրի Մ. ը Մուլու գապուլ իթտիյի սըրատա Աթինատաքի նազիք մէմուրիյէթինտէ նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլմասընտան տօլայը սէֆիրը միշարիյէյէ ըզհարը թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։

—

Լիվերիսի կիւն Պէյօղլունտա Մէքթէպ սօգաղընտա էօյլէն վագթը խըրսըզլար՝ օրատան կէչմէքտէ օլան պիր մատամանը իւզերինէ հիւճում իթմիշլէր, վէ մեգպուրէնէն պաղըրմասը իւզերինէ էթրաֆտան՝ էթթիչիմիշ իսէ տէ, խըրսըզլար, գարընն տէրուենինտէ էբէյիճճ գըյմէթի պաղը միւեէվլէրաթ պուլունան չըզտանընը զասպ վէ ֆիրարա մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր։

—

Պէյօղլունտա քեահին Զաքէյն նամ մէքթէպին միւէսիսի Մ. Գ. Զաքբա՝ թէսալիատա չիմտիքի հալտէ սէնէտէ 4—5000 լիրա վարիտաթ կէթիրիր 7 չիֆթլիք պիր Օսմանը գատընընտան 67,000 լիրայա միւպայեա իթմիշ տիր։

—

Վէնէր էտ-Դրալլի կաղէթասընընն պէհանընա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ՝ մախտումը գօնթ կիյեոմը Պիզմարգ՝ եագընտա Ավստրիա-Մաճարիսթանընն խարճիյէ նաղրը սապզդ գօնթ Ընտասինն քէրիմէսիյէ ադը իղտիմաճ իտէճէքմիշ։

—

Բէթէրսպուրկտան Բարիզին թան կաղէթասընա եազըլըրընա կէօրէ, բրէնս կօրչագօֆ արթըգ պիր տահա ավտէթ իթմէմէք իւզրէ Ռուսիատան հարէքէթ իթմիշ տիր։ Բրէնսը միշարիյէյ՝ բէք եաչը օլուպ, խասթա վիճուտը տա միւհիթաճը թէտավի օլտուղընտան, իչէրտէն թէմամը-լա չէքիմիշ վէ ֆագաթ մաաշը քէսիլմէմիշ տիր։

Բրէնս կօրչագօֆուն քիւլլիյէթլի սէրվէթի վար իմիշ

—

Մուհաճիրին գօմիսիօնու ըէիսի Ռիզա պէյ հազրէթլէրի Շէհր էմինի իքէն եանի պունտան պիր գաչ սէնէ մուգատատէմ ուշաղլարընտան պիրի գօնաղընտան 5000 լիրա գատար սիրգաթ իտուպ Աթինաեա գաչմըշ օլմաղլա, պու տէֆա մերգում խըրսըզ Եունան հիւքիւմէթի թարաֆընտան թէվֆիֆ իտիմիշ օլտուղունտան, միւշարիյէյ Ռիզա պէյին եագընտա Աթինայա ազիմէթի իհթիմալտէն պայտա տէյլի տիր։

—

Մուսա Աճիրին գօմիսիօնու ըէիսի Ռիզա պէյ հազրէթլէրի Շէհր էմինի իքէն եանի պունտան պիր գաչ սէնէ մուգատատէմ ուշաղլարընտան պիրի գօնաղընտան 5000 լիրա գատար սիրգաթ իտուպ Աթինաեա գաչմըշ օլմաղլա, պու տէֆա մերգում խըրսըզ Եունան հիւքիւմէթի թարաֆընտան թէվֆիֆ իտիմիշ օլտուղունտան, միւշարիյէյ Ռիզա պէյին եագընտա Աթինայա ազիմէթի իհթիմալտէն պայտա տէյլի տիր։

—

Բէլգրատ Ռուսիոյ Գարագաշանի Գարագէորգիէվիչ թագաւորին Ռուսիոյ Գերագոյն Գաղտնի Խորհրդոյ անդամ նշանակեցաւ։

—

Ֆրանսայի Գերագոյն Դատարանը Ֆրանսայի Գերագոյն Դատարանի Նախագահ Ֆաուրը Ֆրանսայի Գերագոյն Դատարանի Գլխաւոր Դատախազ նշանակեցաւ։

—

Ֆրանսայի Գերագոյն Դատարանի Գլխաւոր Դատախազ Ռեմոնը Ֆրանսայի Գերագոյն Դատարանի Նախագահ

Էվվէլիսի ագչամ սաթի 12 բատտէլէրինտէ թախթա գալէ ճիվարընտա պիր պագգալ տիւք քէանընտան հարիգ զուհուր իտէրէք, եալընըզ մէզքիւր տիւքքէան միւհթէրէգ օյուտզու հալտէ պատրբըլմըշ տըր։

—

Նիհիլիսթ մէշհուր Հարթման Ամէրիգատա Նիւ Եորգ շէհրինտէ մուվասէլէթ իտիւպ՝ օրատա Նէեորգ Հէրալտ կազէթասընը պիր մուհարրիրի իլէ միւլգաթ իթտիկինտէ, ահվալ միսսիա օլունճա Բուսիայա ավտէթ իտէճէկինի պէեան իթմիշ տիր։

—

Պրուսա վալիսի Ահմէտ վէֆիգ բաշա հազրէթլէրինին՝ վիլայէթ տախիրինտէ պուլունան Զէյպէք-էրէ զայէթէ գբուսա օյան տիզիքէրինի ուզալթմալարը վէ ֆէալէրինի քիչիլթմէլէրի հագգընտա էվամիր իթա իլգմիշ օյտուզունու վէ պունուն իչին Բամգոնը 15ինէ գատար մէօհլէթ թային իթմիշ իտուկինի օրատան ալտըզը պիր մէքթէպ իւզէրինէ ճէրեռէ Հավասը եաղբեր։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

25 յուլիս ճումա իրթէսի Տայինէրիմիզ վէքիլէրի իլէ մուխապէրատա կիրիշմէք իւզրէ, թարաֆը հիւքիմէթը Սէնիյէտէն պիր գոսխօն նապ սըռնմասը խապէրի Էվրօբա բիացալէրինտէ պէօյիւք պիր հիւսնիւ թէէսիրի մուհիպ օլուպ, էսհամը Օսմանիյէ պու հաֆթա զարֆընտա 18 զրչ. 20 բարայա գատար թէրագգը իթտիքէէն սօնրա, պու սաամ 18 զրչ. բատտէլէրինտէ պուլունմագատա տըր։ Անճագ մուամէլաթը սարրաֆիյէնին էվվէլիսի կիւնէն պէրու էմրի իթիտալ իւզրէ պուլունմասը վէ էհամը ումումիյէնին 20 բարա գատար թէնէզզիլ իթմէսի՝ մուգատտէմ վուդուտ կէլէն թէրագգինին սգօնթօ իթմէսինտէ թէճավուզ իթմիշ օյտուզունու կէօսթէրմէքտէ տիր։

Շու սըրատա Գալաթա բիացասընը՝ Էվրօբատան վիրուտ խոէն ֆիյաթլարը գօվալամասը վէ մուվագէնէի ֆիյին պէրատէվամ գալմասը՝ իլէրուտէ գուհուրի միւհթէմիլ օյան հալէրին քէչթ օյունմամասընա պիր տէլիլ ատտ օ-ղունապիլիր։

Էհլի մէրգազն էն զիյատէ միւթալա իթտիկի խուսուս՝ տայինէրիմիզ վէքիլէրի վէ հիւքիմէթը Սէնիյէ մապէյինտէ պիր իթթիֆագը էֆքարը հուսուլէ կէլէսէ պիլէ, պիր թէէմինաթ խուսուսունին նէ վէճհէլէ հալու թէսվիյէ օյունճաղը մատտէսի տիր։ Պիզզաթ Մ. Գուրգ տախի կէչէնտէ նէէր իթտիկիմիզ մէքթուպընտա պիլէ պուրալարընը քէմալը իհթիրազլէ կէսմիշ տիր քի իչին էն նազիք քէրթէսի տիր։ Պունուն իչին Գալաթա բիացասընին վուգուսթա տա միւնթազը պիր հալտէ պուլունմասը թասիլի ատտ օլունապիլիր։

Էսհամը ումումիյէնին վէ էսհամը ասլիէէնին թէպէտտիւլի ֆիյաթը զաթէն ճէտմէլիմտէ պիկտիրիմիզ օլտուզունտան, թէֆէրրուաթընտան սարֆը նազար իթմիշիզ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ա֊ԱՆՈՆ Հավասը
(Պու սապահ էլէն Բէլէկրաֆըր)

Բարիզ 5 օգոստոս

Ժաքնալ դե Տէպ նամ կազէթանընն մալիյէ գբսմընտա օգուտուզունա կէօրէ, Մ. Վալիրէյ՝ մահը հալին նիհայէթինտէ Մ. Պուրգիյէ պէրապէր Սթամպօլա կէլմէք իւզրէ կէլէճէք չարչէնպիհ կիւնիւ եօլա չըգաճագ տըր։ Պունտան մաատա մէզքիւր կազէթա՝ Ալէմանիա մուրախասընը տախի մումանիէյէհիմա ֆրանսզ վէ ինգիլիզ վէքիլէրիյէ իճրան մուամէլէ իտէճէկինէ տարը տէվէրան իտէն չայիայը զիքր իտիյօր։

Բէթերսպուրգ 5 օգոստոս

Բուսիանընն միւխթէլիֆ էյալէթլէրինտէ մահսուլաթընն պէրէքէթլի օյմայաճաղընա տարը տէվէրան իտէն չայիայը թէքզիպ օյունմագատա տըր։

Մատրիտ 5 օգոստ. Օֆգաստա մուգիմ Սրանիա գօնսօյսս՝ հալը հազրընն թէէսսիրինտէն նաչի, վուգուաթը միւպալալը կէսօթէրպ խապալարատա պուլունտուղունը իթիրաֆ իթմիշ տիր։ (1)

(Լէոն Հէրստա մախսուս Բէլէկրաֆ)

Կասթէյն 5 օգոստոս

Տիւնքի կիւն իքի իմբէրաթօր պէյինտէ վուգու պուլան միւագաթ բէք տօսթանէ իտի։ Ալէմանիանընն քիչիւք հիւքմտարը. բը եաբընն թօրանարագ Ասթրիա իմբէրաթօրը իլէ միւզաքէրէ իտէճէքլէր տիր։ Շեմտիյէ գատար վուգու պուլաճաղը իչիտիլմէմիշ

(1) Պու թէլէկրաֆա միւթալիգ օյան խապէր՝ հէնուզ Ա֊ԱՆՈՆ Հավասա վարիտ օյմուշ տըր։

օյան մէզքիւր միւլագաթատէն մագսէտ նէ օյտուզու մալիւմ տէյիլ տիր։

Լօնտրա 5 օգոստոս Պու սապահ չըգան կազէթալարատա Ինկիլիզլեր իլէ Պօերլեր պէյինտէ ագա օյունմուշ օյան մուգավէլէնամէ իմզալանտըզը մուհարեր տիր,

Ինկիլիզլեր Թրանսվաալ իտարէսինի օգոստոսուն 8 ինտէ Պօերլէրին եէտինէ թէսլիմ իտէճէքլէր տիր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԲՈՒՄԷԼԻ ՀԻՍԱՐՈՒ ԴՈՐՈՅԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍԻՆ ԲԱՐԶՐ. ՀԱԼԻՄ ԲԱՇԱՅԻ ՊԱՐՏԻԶԻՆ ՄԷՋ

Գործ֊ Ժողովս կը յայտարարէ ի գիտութիւն Արգոյազգայնոց թէ՝ յառաջիկայ կիւրակէ առաւօտ յուլիս 26, թագիս Ս. եկեղեցւոյ տօնախմբութեան առթիւ, Բարձրաշնորհ Սրբազան Պատրիարք Հայրը պիտի բարեհաճի պատարագել, և յետոյ հանդիսավարին մէջ սեղանին նախագահել։

Հանդիսավարը Ժամը 4ին պիտի բացուի հասարակութեան և Ժամը 5ին ճաշը պիտի սկսի։

Գործ. Ժողովս հանդիսիս աւելի շքեղութիւն մը տալու համար վարձած է Պ. Ճիամալվայի անուանի և ընտիր նուագածուագխումբը, որոյ տնօրէնութիւնը անձնուիրաբար պիտի վարէ ազգային հռչակաւոր երաժշտապետ Տիգրան էֆ. Զուլաճեան։

Մասնաւոր կարգադրութիւնք եղած են պարուց համար որոց վարչութիւնը պիտի ստանձնէ հանրածանօթ Տիգրան էֆ. Դարանֆիլեան։

Հանդիսականները գոհացնելու համար կանոնաւոր պիւֆէ մը պատրաստուած է խիստ չափաւոր գիներով, և բնաւ աշխատութիւն զլացուած չէ նոցա հանգստութեան համար։

Շոգենաւուց երթևեկութեան ժամերը ստորի նշանակեմ։

Կամաքջին մեկնող		Ր. Հէյուրն էջող	
ժամ	վայրկ.	ժամ	վայրկ.
12	30	8	30
1	30	9	30
2	30	10	30
3	30	11	15
4	45	11	45
6			

Գործադիր Ժողովոյ
Ատենադպիր — Ատենապետ
Գ. Գ. Սրմաթեան — Ա. Կ. Աբէնեան

Միացեալ ընկերութեանց Տեսչութեան յանձնուած Կոքայ Ս. Դանիէլ վանքի զարգացման համար մի ցուլով 10 Խրիմու կովեր և մի արուով 6 Ռուսական ըշկաճիեր հարկաւոր լինելով, ընկերութեան նիւթական վիճակի անճկութեանը պատճառաւ՝ կեդր. Ժողովը իւր վերջին նստին մէջ Տնօրէն Ժողովոյ յանձնարարեց Ազգայնոց առատաձեռնութեանը դիմել, յիշեալ անասունները ամբողջապէս կամ մասամբ հայթայթելու և Միացեալ ընկերութեանց նուիրելու համար։

Հայաստանի տնտեսական վիճակի բարւոքմանը նպաստող այս ձեռնարկը երկրին հողագործական անասնոց տեսակն աղնուացնելու օգուտն ևս ունենալով, Տնօրէն Ժողովը կը յուսայ թէ Ընկերութեան հրաւէրն անրնդունելի չը պիտի մնայ։

Ի դիմաց Միացեալ Ընկ.
Տնօրէն Ժողովոյ
Ատենադպիր — Ատենապետ
Աբշալոյեան Յովհաննէս — Մ. Զէրաշ
10—6

ՅԱՆԿ ԳՐՈՅ

ՏՊԱՐԱՆԻ Ե. Մ. ՏՆՏԵՍԵԱՆ

Ղէ. Փէ.

Վարժութիւն ձայնաւոր մանկանց	6
Նկարագիր երգոց Հայաստանեայց Եկեղեցոյ	3
Օսխյանու քերթուած	2
Ո՞վ է մեղաւոր, կանոնց վերաբերեալ	1 20

Հանգուցեալ Պ. Ե. Մ. տնտեսեան տպարանէն ելոյս ընծայեալ վերոյիշեալ գրքերը կը վաճառուին իրենց գինն, ոմանք հատով առնողի համար։ իսկ 10 նով առնողի զեղչ կը լինի։

Կեդրոնատեղին է Պահեստ գրքոյ Մագազատան կարգը կամուրջի մօտ Ս. Յ. Փափազեան գրատունը թիւ 56։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԴԱՖ

Էվգաֆը Հիւմայուն խաղինէսի մահլիւլաթ տարէքսինտէ պէէրը կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օյունմագատա օյան աթի իւզգիքը մահկիւլաթրն մուայյէն օյան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան պերինճի հաֆթասը օյան իչպու 1297 սէնէսի թէմուզընընն 22ինճի չարչէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա միւզայէտէլէրի իճրա գէլընճաճաղընտան, թարիպ օյանլարընն էյամը մէզքիւրէտէ մահկիւլաթի տարէքսինէ կէլիպ գէյմէթը մուխամմինէնէն էօյրինէ միւսավի բէյ ագչէսինի թէպիմը խաղինէ խտէրէք միւզայէտէսինտէ պուլունմամասընը լազըմ կէլէճէյի վէ բէյ ագչէսինէ վէ մուահճէլէյէ մահսուսպէն սուրէթի վէ սէրկի գապուլ օյունմայաճաղը պիրինճի տէֆա օլարագ իլան վէ իսթար գէլընընը։

. . 53 . . 20,000 . . 22,000 , (1)

Թօքխանէտէ Ապուէլ Ֆազլ մահկիւլէսինտէ Տէֆթէրտար եօգուէլընտա 120 զրրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր մահգէզն վէ պիրիմա վէ 80 զրրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի 400 զրչ. քիրալը պիր պապ մէնգիլն նրսքը։

. . 24 . . 625 . . , Թօքգաբուտա Պայազիտ աղա մահկիւլէսինտէ Ագսէրայ ճատտէսինտէ 40 զրրա արսատա մէպնի ֆէլէգինտէ պիր օտա շէհրի 90 զրչ. քիրալը մուգատտէմա գասապ էլէէվմ պագգալ տիւքքէանընընն 120 սէհիմ իթիպարըլա 5 սէհիմի։

. . 1 . . 6,000 . 6,000, Գօսգատա Գըզըլ֊Թաշ մահկիւլէսինտէ Զիֆթէ-թուլումպա սօգաղընտա 110 զրրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիրիմա վէ պիր մըզտար աշըզըզը միւշթէմիլ պիր պապ մէնգիլ։

. . 106 . . 7,000 . . , Գանթարթըլարտա Սարը Տէմիր մահկիւլէսինտէ Գըպլէ չէշմէսի ճատտէսինտէ 80 զրրա արսատա մէպնի շէհրի 120 զրչ. քիրալը մուգատտէմա տէօքմէճի էլէէվմ պիր պապ ղիլինկիր տիւքքէանընընն նրսքի հիսսէպի։

. . 18 . . 8,000 . . , Զաքմաքճըլարտա Տայէ Խութուն մահկիւլէսինտէ Վալիտէ խանը տէրունինտէ 43 զրրա արսատա մէպնի թահթընտա պիր մահզէն վէ շէհրի 100 զրչ. քիրալը պիր պապ քեարկիր օտա կէսկին իլէ բիշկեհընտա գահվէ օճաղը վէ բէքէնին նրսքի հիսսէլէրի։

. . 15 վէ 18 վէ 20 . . 25,000 . . , Պէյօղլունտա Շեյխ իւլ Հարէմ Հիւսէյին աղա մահկիւլէսինտէ Քիւչիւք Ֆուսվարը վէ Արնավուտ օսգաղարընտա պէրմուճիպը թէմէսսիւք 82 զրրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ միւշթէրէք պիրիմա շէհրի 160 զրչ. քիրալը թահթընտա մաղազայը միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնգիլ։

. . 80 . . 3,000 . . , Իսկիւսարատա Եէնի մահկիւլէսէ Տիւպէք օսգաղընտա 60 զրրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիրիմա վէ 120 զրրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի 55 զրչ. քիրալը պիր պապ մէնգիլ։

. . 13 . . 30,000 . . , Ֆընդըգլըտա Մօլլա Զէյնէպի մահկիւլէսինտէ Մօլլա-Պայըրը օսգաղընտա տէրունինտէ պիր սահրինճ վէ մահկէդիլի միւշթէմիլ 3600 զրրա պիր գբթա արսա։

. . 26 . . 3,000 . . , Անատօլու Հիսարընտա Կէօք-Սու ճատտէսինտէ թէրպիէն 70 զրրա արսատա մէպնի 2 օտայը միւշթէմիլ պիր պապ մէնգիլ։

. . 5 . . 8000 . . , Ֆէնէրբահչէ Իպտի—Սու—Պաշը մահկիւլէսինտէ Ճամի Շերիֆի օսգաղընտա 80 զրրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիրիմա վէ 40 զրրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնգիլ։

. . 30 վէ 32 . . 5,000 . . , Ագսէրայտա Մուրատ բաշա մահկիւլէսինտէ Թօքգաբու ճատտէսինտէ 100 զրրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիրիմա վէ 50 զրրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի 140 զրչ. քիրալը պաս շաղ պիր պապ մէնգիլ վէ թահթընտա տիւքքէանընն նրսքի հիսսէլէրի։

. . 4 . . 3,000 . . , Շեէհր իմինի գուրպինտէ Էրէյլի մահկիւլէսինտէ Բազար Թէքքէսի օսգաղընտա տէրունինտէ պիր գուլու վէ պիր պիրը միւշթէմիլ 1,500 զրրա պիր զրթա պաղչէնին նրսքը։

. . . . , 8,000 , Ֆաթիհ գուրպինտէ Միկմար Սինան նամը տիկէր Գումրուլը մէսճիտ մահկիւլէսինտէ Պագգալտէ օսգաղընտա 180 զրրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիրիմա վէ 180 զրրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնգիլ։

. . 40 . . 12,500 . . , Վէզնէհիլէրտէ Ճամէը Ալի մահկիւլէսինտէ Վէզնէհիլէր ճատտէսինտէ 50 զրրա արսատա մէպնի ֆէլէգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ շէհրի 140 զրչ. քիրալը ախշապ պիր պապ պագգալ տիւքքէանը։

. . 3 . . 3,000 . . , Թավուզ Բազարընտա Հիւսէյին աղա մահկիւլէսինտէ Թագէէհի խանը տէրունինտէ օրթա գաթատա 20 զրրա արսատա մէպնի շէհրի 30 զրչ. քիրալը 1 պապ օտա։

. . 4 . . 2,000 . . , Ֆաթիհ գուրպինտէ Հոճա Խայրէտտին մահկիւլէսինտէ Մալթա օսգաղընտա 15 զրրա արսատա մէպնի շէհրի 50 զրչ. քիրալը պիր պապ գօյթուգճը տիւքքէանընն նրսքի հիսսէպի։

. . 1 . . 6,250 . . , Զէյնէլբի Թաշ գուրպինտէ Վէզիր խանը տէրունինտէ 80 զրրա արսատա մէպնի շէհրի 240 զրչ. քիրալը պիր պապ գահվէ տիւքքէանընընն բուպ հիսսէպի։

. . 8 . . 10,000 . . , Կէտիք բաշատա Տիվանը Ալի մահկիւլէսինտէ Մէտրէսէ օսգաղընտա 100 զրրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 20 զրրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնգիլ։

2 վէ իլա 18 . . 32,500 . . , Սալաճա համմամ գուրպինտէ Զէյնէպի օղլու Ալատտին մահկիւլէսինտէ Սապունճը խանը ճատտէսինտէ 450 զրրա արսատա մէպնի ֆէլգանխսինտէ 28 օտա վէ 1 տիւքքէանը միւշթէմիլ շէհրի 1,200 զրչ. քիրալը պիր պապ խանընն բուպ հիսսէպի։

. . 20 . . 6,000 . . 5,000 , Թօքխանէտէ Ֆիրուզ աղա մահկիւլէսինտէ Գարատութ ճատտէսինտէ 80 զրրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիրիմա վէ 200 զրրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի 100 զրչ. քիրալը 1 պապ մէնգիլին նրսքի հիսսէպիլէ մէնգիլը մէզքիւրէ մախլուլ 1,920 զրրա պաղչէնին պիթիթինը։

ՊՈՒ ՄԷՄԼԷՔԷՔՏԷ ԱՃԱՅԻՊ

ՎԷ

ՈՒՄՈՒՄԻ ԽԱՍԹԱԼԸԳ

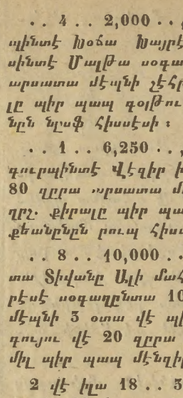

Նապալ քի պիր խըրըզ պիգիկէճէ օյար, էօյլէ տէ պու խասթալըզ կիզլի տուրէթտէ իւսթիւմիւզէ հիւճիմ խոէր։ Պու խասթալըզա միւպթէլա օյանլար՝ կէօյիւստէ վէ գապուրկալարտա վէ պազէն սըրթտա պիլէ աղը տուեարլար։ Իւսթէրինէ օսանճ կէլիր վէ ույումագ խասթէրլէր. աղըզ՝ խուսուսի իլէ սապահլարը ֆէնա տըր։

Տիլլէր եաբընկան պիր մատտէ իլէ քիրլէնիր։ Իլթաճ գաբանը՝ Խասթա՝ միյտէսինտէ պէօյիւգ պիր աղըրլըգ վէ պազէն պիր զաքա վէ տօյմագ պիր ակլըգ տույար։ Կօղլէր օսլար, բարմաղլարընն ուճաքը օսուր վէ նէմիէնիր։ Պիր ագ վագթ սօնդրա պիր էօքսիւրիւք պաղլար. պու էօքսիւրիւք էվվէլա գուրու օլուր, վէ պիր գաչ այ սօնրա եէլիճէ պիր պալկամլա կէլիր։ Խասթա տսյմա պիր եօրկունլուգ տուեար, վէ պէյհուտէ ույումագ խթէր, պու ույգու քէնտիսինէ հիչ պիր գուվվէթ վէրմէզ։ Պատէհու իւսթիւնէ պիր թիթիգլիք կէլիր վէ հէր չէյի ֆէնա կէօրիւր։ Պիրտէն պիրէ այաղա գալգտրընտա, պաշը տէօնէր։ Ինգպապը օլուր. տէրիսի կէակ գուրու վէ կեակ սրճագ տըր. գանը գաթըլըշով ճէվէլանը աղալըր. կէօզլէրինին ագը սարը պիր բէնկ ալըր, խորարը ազ տըր վէ զոր օլուր. պունտան մաատա թօրթուլու տըր։ Խասթա՝ եէտիյի եէմէյի էֆէնդիյա տիկարը վէրմէյէ մէճուլ տըր. պու խթիթիգալարտան տօյայը աղըզտա պազէն ատը վէ պազէն թաշըճաա պիր տատ գալըր, վէ գուստուգտան սօնրա էֆէնդիյա եիւրէք չարբընթըսը կէլիր. խասթանընն կէօզլէրի զայըֆլանըր, վէ կէօզլէրինին էօնինտէ տսյմա լէքէ պուլուսուր. պէօյիւք պիր եօրկունլուգ վէ զայըֆլըգ տույար։ Պիթիին պու ատլամէթէր արրա իլէ մէյտանա չըգարտէրլէրլ քի, էհալինին իչ բայրն պիր բայը չու եա պու թարգլա մէզքիւր խասթալըզա միւպթէլա տըր։ Պազը հէքիմէր պու խասթալըզին թապիաթը իւզէրինէ էֆէնդիյա եանընլըմըշլար տըր։ Պազլարը պիր հիեր խասթալըզը, պազլարը հազմըզլըգ, վէ նիհայէթ քիմի տէ տալգգ խասթալըզը մագամընտա թէտավի իթմիշլէր տիր, լաքին պունլարըն միւխթէլիֆ թէտավիլէրինտէն հիչ պիրի մուվաֆֆագկէթ նայիլ օլմամըշ տըր։ Մամաֆիհի «Մատամ Սէյիէլին չիֆգաբար Շուրուպը» հէր խուսուսատա թէմամըյլա խասթալըզը էյի խտէր։

Հազմըզլըգ բէք վախիմ պիր խասթալըգ օլուպ, բէք չօգ ինսանլարտա վար տըր, վէ էկէր սէրիան պազըլըպ թէտավի օլունմազ իսէ, նէթիճէսի չօգ ֆէնա օլուր։ Սէյկէլին չուրուպը էն միչքիլ ահվալտէ մուէսսիր պիր մուալիճէ տիր։

Սահիպի Ա. Ճ. ՈՒԻԹ
2 Ֆարթինկթը Բօատ Լօնտրա Է. Գ.

Սթամպօլտա Եէնի Ճամի սօգաղընտա Մ. Տէլլա Սուտանը էֆէնդիսինտէ վէ Պէյօղլունուն Տօղրու եօլունտա Մ. Գանդիւք պիրտէրլէրինին Ինկիլիզ էֆէնդիսինտէ վէ Գալաթատա եիւքսէք գալտրընտա Մ. Վէլիցին էֆէնդիսինտէ վէ պիրիմէլ սպէշար տիւքքէանլարընտա պուլունուր։

Թոբտան վէ բէրաքէնտէ միւպպէթ իչին Գալաթատա գապրթա մէրքէզի գուրպինտէ եիւքսէք—Գալտրընտա Ն. 95/7 տէ Ումումի Ինկիլիզ մաղազասընտա մէմուրը մախսուսը Իսմէնտ Գարտանայա միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՍՐՀՀԷԹ ՎԷ ՄԷՆԱՖԻՒ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ ԻԶԻՆ

ՂԱՅԷԹ ՄԻՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Վ. Ծաննինին իսթանպօլտա քէօբրիւ մէյտանընտա 1 վէ 2 նիւմէրօլու Շեմմ նամ պէօյիւք էճզախանէսի։

1867 տէ, սահիպ էհլիէէթ միւթէսարրըֆը թարաֆընտան թէէսիս իսիմիվ օյան իչպու մէշհուր էճզախանէ, կէրէք իլաճլարընն թէմիզլիկի, կէրէք ըէչէթալարընն տիգգաթլէ իճրա օյունմասը, վէ խուսուսիյէ մէզքիւր էճզախանէնին պիր սրֆաթը մախսուսէպի օյմուշ օյան ֆիեաթլարընն էհվէնլիկի, վէ կէրէք մէմուրլարընն միհթէրէմ վէ միւթէատտիտ միշթերիլէր հագգընտա կէօսթէրիճիլէր վէ նէգաքէթ սաեէսինտէ, տայիմա բաղպէթլու Խութանպօլ էհալիսինին խօշնուտյէթի քեամիլէսինի մուճիպ սուրէթտէ իճրայի խըտմէթ իյէմիշ տիր։

Ինչպու էճզախանէէ, աթիտէ պէյան օյունան էմթաա թօրտան վէ ճէսթէ ճէսթէ սաթըլըր։

Էճզայի քիմէէվիյէ, մուալիճէլէր, ալէթթը ճէրրահյէ, լաթիքտէն ալէթլէր, ֆօթօկրաֆ ալէթլէրի, ալէթթ վէ էտէվթը քիմէէվիյէ, խալիս գընագընա օսլֆաթօսու, ըթէրիեաթ (բարֆիւմըրի) չարապլարը, հէր սաաթ իչին վէ կէրէք միւշթէրիլէրինէ, կէրէք խասթախանէլէրէ, մէքթէպլէրէ, վէ հաթթա հէր վագրատա հիքիմէթի Սէնիյէեէ քիֆաեէթ իտէճէք տէրէճէտտ մաքինա իլէ եաբըլմըշ պուզ։

Ինչպու էճզախանէ իսթրաճաթ վէ իտխալաթ իճրա իտիպ, գօմիսիօնլար տախի գապուլ իտէր։

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա թէէսիս օյունմուշ օյան 77 նիւմէրօլու Ծաննի էճզախանէսի տախի, միւմիլէյհ Մ. Վ. Ծաննինին մախտումաս տիրլօմալը չիմիսթ տօգթէօր Ց. Ծաննի թարաֆընտան իտարէ օյունմագատա տըր։ Միւմիլէյհին Պէյօղլունտա քիմեախանէսի տախի վար տըր։

Պունլարատան պաշգա, Մ. Վ. Ծաննինին Բուսճուգտա էճզախանէ չիպպէսի, էտիրնէտէ կագօզ ֆապրիգասը վէ պիրա մաղազասը օյուպ, բեաֆֆէյի էճզա վէ սայիր էմթաա իչին տէ ամէնթէլիք իսէր։

Ֆիեաթլար զաեէթ էհվէն տիր։

ՔԷՕԲՐԻՒ ՊԱՇԸՆՏՍ. ԷՄԻՆ ԷՕՆԻՒՆՏԷ ՎԱԼԻՏԷ ԽԱՆԸՆՏՍ. ՎԱԳԸ

Բ. ԲԷՐՎԱՆԱ ՎԷ Ն. ԱԼԷՔՍԻԱՏԻՍԻՆ

ՅՈՒՐՔԱՆ ՖԵԶՊԷԹԳԵՍԸ

Իմթիյազը տուխան ֆապրիգայարընն թէչքիլինէն պէրու Մ. Բանանօթի Բէրվանէ վէ Նիգօլա Ալէքսիասիսին՝ ֆիյաթճա էնվէնիլէթտէն, վէ կէրէք թիթիւնէճ նէֆասէթտէն տօյայը թէվճճիհիւ ամմէյի գազանարագ, միւշթերիլէրի թէզայիւտ իթմէքտէ տիր։ Թիւթիւնլէրտէ մուգիրը սրհհէթ օյան Ա. յասուլուգ ասլա խթիմալ օյունմայուպ, չիպահէ իտէն վար իսէ, կէրէք պիզզաթ վէ կէրէք Բուսումաթ մէմուրընտան պիրիսկյէ ֆապրիգանընն հէր պիր քէօչէսինի թէհարրի էթմէկէ մէկզուն օյտուզունու, վէ թէհարրկյաթընն նէթիճէսինի կազէթալարա վէ ֆապրիգաճլարընն մէսարիֆի իլէ իլանա մէկզուն օյաճաղընը, ֆապրիգա սահիպլէրի իլան իտէյօրլար։ Մէքթիւր ֆապրիգայա միւրաճաաթ իտէնլէր պու անէ տէկին մէմնուն օյտուզլարը կիպի, պունտան պէօյէ տէ կէրէք սիբարիչաթընն սիւրաթը իճրասը վէ կէրէք ամէլյաթ խուսուսունտա տրգգաթ վէ թիթիանան տօյայը մէմնուն օյաճաղլարընտան պաշգա, իչպու չէհրը մարտրն իպթիտասընտան իթիարէն խալիս վէ էն ալա նէվինտէն կէօպէք թիթիւնիւ իսմալ վէ թագտիմ օյունճագ տըր։

Տէվէթը Օսմանիյէ թարաֆընտան վէրիլէն իմթիյազ միճհիպնէճ, մէմալիքի էճնէպիյէտէն վուգու պուլաճագ սիբարըշաթտան մանալը սարֆը իչիւն պանտրոլ բուսումա օյան եիւպտէ օթուզու թէնգիլ օյունճագ տըր։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 5 Օգոստ.

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	100-9/16
Օսմ. էհամը աչըլը	17-
» » գաբանը	16-5/8
Իսթիգրազ 65	19-
» 69	18-1/4
» 71	78-
» 72	30-
» 73	18-1/2
Օսմանը պանգաը	16-3/4
Մըսըր տույուն. մութա հրատ	78-1/8
» իմթիյազը	91-5/8
Բուսիա իսթիգրազը	99-
Գամպիօ Բարիզ 8 այ վաստ	–

Փարիզ, 5 Օգոստ.

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	85 77
» » 5 գրօնսուզ	118-12
Օսմ էհամը աչըլը	17-17
» » գաբանը	17-07
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	95-
» 69	94-
» 73	94-
Մըսըր ֆօնս. մութա հրատ	396-25
Գրէսի Լիոնէ	920-
Օսմանը պանգաը	676-25
Բուսէլի չըմէնաքֆէրի	57-
Իթալիա էհամը	90 30
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վաստ	25-25

Վիէննա, 5 Օգոստ.

Աֆիօ Ֆիորին	–
Բուսէլի չըմէնաքֆէրի	26-20

ՂԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Է֊. . . . մաքն ագչ. գաբ.	17 38
Գէ. բրազան աչըլը	18- 1
Իթթիգ. 63 (Մութօն) 6 %. Ֆ.	93-
» 65 » 6 %. Ֆ.	93-
» 69 (Բէնար) 6	92-
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)	29-10
» 73 6 %. Ֆ.	99-
Բուսէլի չըմէնաքֆէր 3	55-
Ագէէ Ֆայիզի	09-
Բրբօր Ղրչ	00-
Հավալէսիզ »	62-

ՓԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	6-
Սամպօլ պանգաը	11-25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-12
Թրամվայ	4- 5

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրաը 100 զրչաճն	Ղ. Փ
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	107 22
Մէթալիք »	205 20
Պէչլիք »	210 30
Ալթըլըգ »	127-10
Պազըր »	680-
Գայմէ »	1050-
Ինկիլիզ լիրաը	109-15
Ֆրանսըզ ալթունու	87- 9
Փօլ	38-38
Գրիսից ալթունու	81-
Գարպոն գայմէի	8-64